

Diak

Annukka Nupponen
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Sosiaali- ja terveystieteiden
ammattikorkeakoulututkinto
Sosionomi (AMK)
Opinnäytetyö, 2021

**”TO EVENTUALLY SEE THAT EVERYONE IS
THE SAME EVERYWHERE IN THE WORLD”**

**Allianssin nuorisovaihdon tavoitteiden sekä osallistujien
odotusten ja motivaation kohtaaminen kansainvälisillä
vapaaehtoistyöleireillä**

TIIVISTELMÄ

Annukka Nupponen

”TO EVENTUALLY SEE THAT EVERYONE IS THE SAME EVERYWHERE IN THE WORLD” – Allianssin nuorisovaihdon tavoitteiden sekä osallistujien odotusten ja motivaation kohtaaminen kansainvälisillä vapaaehtoistyöleireillä

Sivuja 52, liitteitä 2

Kevät 2021

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto

Sosionomi (AMK)

Allianssin nuorisovaihto järjestää vuosittain 20–30 kansainvälistä vapaaehtoistyöleiriä eri puolella Suomea. Kansainvälisten vapaaehtoistyöleirien tavoitteena on kulttuurienvälinen kohtaaminen ja oppiminen. Leireillä on eri teemoja, joita voidaan käydä läpi non-formaalien oppimisen keinoin. Nämä ovat nuorisovaihdon tavoitteet leireille, mutta leiri-isäntien tavoitteet voivat poiketa tästä. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, miten kansainväliset vapaaehtoiset kokivat nämä tavoitteet leireillä. Tavoitteena oli saada nuorisovaihdolle ajankohtaista tietoa vapaaehtoisten odotuksista, motiiveista sekä heidän kokemuksistaan työn merkityksellisyydestä, oppimisesta ja leirien vaikuttavuudesta.

Tutkimuksen kohderyhmänä ovat Allianssin nuorisovaihdon järjestämän kahden eri vuonna 2020 Suomessa toteutuneen leirin entiset kansainväliset vapaaehtoiset. Aineistoa on kerätty luomalla teoriapohja pohjautuen aikaisempaan tutkimustietoon sekä toteuttamalla puolistrukturoitu teemahaastattelu kuudelle entiselle vapaaehtoiselle. Haastattelun teemoina olivat: leirien teema, motivaatio, odotukset, oppiminen, työn merkityksellisyyden sekä leirien vaikuttavuuden kokeminen. Aineisto on analysoitu laadullisella sisällönanalyysillä.

Tutkimustuloksia kertyi eri haastatteluteemoista. Tulokset motivaatiosta vapaaehtoisuuteen olivat samassa linjassa aikeisemmän tutkimustiedon kanssa, jonka mukaan vapaaehtoisuus perustuu nykyään vastavuoroisuuteen. Leirien teemojen käsittely leireillä ei ollut vapaaehtoisille merkityksellistä. Vapaaehtoisten odotukset liittyivät stereotypioihin Suomesta. Työtä ei koettu varsinaisesti merkitykselliseksi, mutta merkitys saatettiin löytää muualta. Leireillä oli opittu erilaisia asioita sekä leireillä koettiin olevan vaikuttavuutta yksilöihin ja heidän elämiinsä.

Tutkimus herättää kysymyksen, miten nuorisovaihdon tavoitteet toteutuvat leireillä ja miksi vapaaehtoiset eivät kokeneet leirien teemojen käsittelyä tai työtä merkitykselliseksi. Tutkimuksesta käy ilmi, että vapaaehtoiset kokivat leirit vaikuttavina sekä merkittävänä oppimiskokemuksina ja niiden tuomaa arvoa esimerkiksi nuorisotyön saralla voidaan pohtia.

Asiasanat: Kansainvälinen liikkuvuus, Kulttuuriosaaminen, Nuorisovaihto, Vapaaehtoistyö

ABSTRACT

Annukka Nupponen

“TO EVENTUALLY SEE THAT EVERYONE IS THE SAME EVERYWHERE IN THE WORLD” - How the goals of Allianssi Youth Exchange compare to the expectations and motives of the participants in international volunteer workcamps. 52 p., two appendices

Spring 2021

Diakonia University of Applied Sciences

Bachelor's Degree programme in Social Services

Bachelor of Social Services

Every year Allianssi Youth Exchanges arranges 20-30 international volunteering workcamps around Finland. In these camps the aim is to promote intercultural learning and global understanding. Each camp has a different theme which can be explored with non-formal learning methods. The purpose of this thesis is to research how the volunteers are experiencing the camp themes, their motives and expectations related to the camps as well as their learning outcomes, whether they considered the work meaningful and if they felt that the camp had an impact on them or their lives. This primary goal of this thesis is to research new information about international volunteers specifically in Finland.

The target group was volunteers from two different camps carried out in 2020 in Finland by Allianssi Youth Exchange. The material was collected by using previous research material and by doing theme interviews for six ex-volunteers. The topics of the interview were the theme of the camp, motives and expectations, meaningfulness of the work and impact of the camp. The research method in this study was qualitative and the results were analysed using a content analysis.

The results are in line with prior research. The major results can be summarised as follows: the themes of the camps were not relevant for the volunteers, the motives of the volunteers are based on reciprocity, and the expectations were primarily about Finnish stereotypes. The work itself was not found to be particularly meaningful but its meaning could have been found in other ways. Volunteers felt that they had learnt a lot and that the camp had an impact on them in various ways.

This work suggests that further research is required to understand why Allianssi Youth Exchanges' goal of themed workcamps was not appropriately interpreted by the volunteers, as well as to further explore how to enhance the meaning of the work done at the camps. The research shows the current trend of volunteering which is based on short-term commitment and reciprocity. Nonetheless, volunteers treated the camps as impactful learning experiences, and their value can be acknowledged also in the field of youth work.

Keywords: Cultural competence, International mobility, Volunteer work, Youth exchange

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	4
2 KANSAINVÄLINEN JA MONIKULTTUURINEN NUORISOTYÖ	5
2.1 Kulttuurienvälinen kohtaaminen ja oppiminen	5
2.2 Kulttuurienvälinen oppiminen non-formaalin oppimisen keinoin.....	7
3 KANSAINVÄLISET VAPAAEHTOISTYÖLEIRIT	10
3.1 Vapaaehtoisuuden määritelmä	10
3.2 Vapaaehtoistyöleirien historia	12
3.3 Allianssin nuorisovaihto ja leiri-isännät.....	13
3.4 Kansainväliset vapaaehtoistyöleirit ja vapaaehtoiset	15
4 MOTIVAATIO TUTKIMUKSIA VAPAAEHTOISTYÖSTÄ	17
4.1 Neljä orientaatiota vapaaehtoisuuteen	17
4.2 Vastavuoroisuus vapaaehtoistyössä	19
5 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN	21
5.1 Tarkoitus ja tavoitteet	21
5.2 Tutkimusmenetelmä.....	22
5.3 Aineiston keruu	23
5.4 Aineiston analyysi	26
6 TULOKSET	27
6.1 Haastatteluun osallistuneet sekä leirien teema	27
6.2 Motivaatio vapaaehtoisuuteen	28
6.3 Odotukset leirejä kohtaan	32
6.4 Kokemus leirin työprojektin merkityksellisyydestä.....	33
6.5 Oppiminen leireillä.....	34
6.6 Vapaaehtoisten tyytyväisyys ja ehdotukset leirejä koskien	35
6.7 Leirin vaikuttavuuden kokemus.....	36
7 JOHTOPÄÄTÖKSET	38
7.1 Leirien teema sekä vapaaehtoisten motivaatiot ja odotukset	38
7.2 Työprojektin kokeminen merkitykselliseksi.....	41

7.3 Leiri oppimiskokemuksena.....	42
7.4 Tyytyväisyyttä lisäävät tekijät leireillä.....	43
7.5 Leirien vaikuttavuuden ilmeneminen.....	44
8 POHDINTA	46
8.1 Eettisyys ja luotettavuus.....	46
8.2 Jatkotutkimusehdotukset.....	48
8.3 Oma ammatillinen kehittyminen	51
LÄHTEET.....	53
LIITE 1. Kutsukirje haastatteluun	59
LIITE 2. Haastattelurunko	60

1 JOHDANTO

Monikulttuurisuus on kasvava ilmiö yhteiskunnissa ja sen vuoksi mahdollisuudet kulttuurienväliseen kohtaamiseen ja oppimiseen ovat avainasemassa suvaitsevaisuuden lisäämisessä sekä ennakkoluulojen vähentämisessä. Kansainvälisen nuorisotyön on mahdollista tarjota nuorille turvallinen tila käydä keskusteluja kulttuurisista eroista ja kokemuksen kautta oppia ymmärtämään maailmaa eri kulttuureista käsiin. Suomessa Allianssin nuorisovaihto järjestää vuosittain 20–30 kansainvälistä vapaaehtoistyöleiriä eri puolella Suomea, jotka tarjoavat alustan kulttuurienväliseen kohtaamiseen. Allianssin nuorisovaihdon periaatteet ja arvot ovat kansainvälisen yhteistyön sekä nuorten vaihto-ohjelmien kautta edistää globaalia ymmärrystä sekä kulttuurienvälistä oppimista. Tavoitteena on mahdollistaa erilaisista taustoista tuleville nuorille kokea kansainvälisyyttä, oppia sekä kehittää aktiivista kansalaisuuttaan. (Nuorisovaihto. Meistä.)

Vuonna 2020 tein työharjoitteluni Allianssin nuorisovaihdolla ja toimin leirinohjaajana kyseisillä vapaaehtoistyöleireillä. Tämän myötä heräsi kiinnostus leirien potentiaalia sekä ajankohtaisuutta kohtaan ja halu toiminnan kehittämiseen kansainvälisten vapaaehtoisten kannalta. Vuonna 2020 juhlittiin Alliance of European Voluntary Service Organisations “100 years of Workcamps” -juhlavuotta ja vaikka Covid-19 pandemia keskeytti suurimman osan vuoden leireistä, antoi se toisaalta mahdollisuuden pysähtyä pohtimaan leirien kehittämistarpeita.

Havaintoni työharjoitteluni aikana nuorisovaihdolla sekä työelämänyhteistyötaholle toteuttamani asiantuntijahaastattelun perusteella kävi ilmi, että nuorisovaihdon tavoitteet oppimisnäkökulman kannalta eivät välttämättä ole täysin samassa linjassa leiri-isäntien käsitysten ja tavoitteiden kanssa. Tarkoitukseni oli tutkia aihetta vapaaehtoisten näkökulmasta. Tavoitteenani oli myös saada ajankohtaista tietoa vapaaehtoisten kokemuksista esimerkiksi työn merkityksellisyyden, oppimisen sekä leirien vaikuttavuuden kokemisen suhteen, jotta vapaaehtoisten tarpeisiin voidaan vastata paremmin ja leiritoimintaa kehittää.

2 KANSAINVÄLINEN JA MONIKULTTUURINEN NUORISOTYÖ

2.1 Kulttuurienvälinen kohtaaminen ja oppiminen

Sanan ”kulttuuri” määrittely ei ole yksinkertaista. Kulttuuri jo sanana tarkoittaa eri asiaa eri kielellä. Voidaan ajatella, että jos useita eri kulttuureja ei olisi olemassa, emme silloin ajattelisi kulttuuria ollenkaan. Tämän vuoksi ei voida ajatella ja puhua vain ”kulttuurista”, vaan ”kulttuureista. (Klocker 2009, 27.) Kulttuuri on sosiaalisen ryhmän pitämä yhteisöllinen perinnejärjestelmä ja se mahdollistaa yhteenkuuluvuuden tunteen. Kulttuuri vaikuttaa ihmisen maailmankuvaan sekä tapaan lähestyä ongelmia ja ratkaista niitä. Se antaa meille myös kyvyn suoriutua tehtävistä hyväksytyllä tavalla. (Taajamo 1999, 69.)

Kulttuuri voi olla osa persoonallisuutta ja etnistä identiteettiä mutta myös tapa ajatella, reagoida sekä tuntea. Se voidaan ajatella olevan tietyn yhteiskunnan tai yhteisön jakama elämäntapa. (Cantell 2000, 13.) Vieraaseen kulttuuriin tutustuminen on hyvä keino tutustua myös omaan kulttuuriinsa ja nähdä se uusin silmin. Itsestäänselvyydet eri toiminnossa huomataan vasta kohdatessa toisia itsestäänselvyyksien järjestelmiä. Tämän vuoksi vieraat kulttuurit antavatkin mahdollisuuden peilata omia käsityksiä ja merkityksiä, jotka ovat usein automatisoituneita. Eläminen vieraassa kulttuurissa saa yksilön pohtimaan omaa toimintaansa ja sen perusteltavuutta suhteessa toisenlaiseen käyttäytymiseen. (Taajamo 1999, 70.)

Kansainvälisyyskasvatuksen tavoitteisiin kuuluvat kansojen välisen rauhanomaisen rinnakkaiselon toteutuminen sekä ihmisoikeudet, tasa-arvo ja vieraiden kielten opiskelu. Monikulttuurisuuskasvatus tarkoittaa, että koulutuksessa ja kasvatuksessa otetaan huomioon myös erilaisuus sekä yhteiskunnan moninaistuminen. Kansainvälisyyskasvatuksen tavoitteet pohjautuvat Yhdistyneiden kansakuntien (YK) ihmisoikeusjulistukseen sekä muihin suosituksiin, joihin myös Suomi on sitoutunut. (Lasonen 2009, 86.) Myös nuorisolain (L 21.12.2016/1285) tavoitteista sekä lain tavoitteiden toteutumisen lähtökohtina mainitaan yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus sekä kansainvälisyys.

Monietnisyyys on osa yhteiskunnallista todellisuutta. Nuorisotoiminta voi olla vaikuttamassa siihen, miten monikulttuurisuus yhteiskunnassamme mielletään. (Cantell 2000, 11.) Myös nuorison kanssa työskentelevien ammattilaisten valmiuksiin sisällytetään kulttuurienväliseen kasvatukseen perehtyminen. Niiden osana on myös tuntemus etnisistä suhteista, suvaitsevaisuuden edistämisestä sekä ihmisoikeuksista. Aktiivinen kohtaaminen eri kulttuuritaustaisten ihmisten kanssa ja sen edistäminen on yksi osa monikulttuurisen nuorisotyön tavoitteista. (Cantell 2000, 99–100.) Ammattilaisen on tärkeää ottaa huomioon ja olla tietoinen monikulttuurista työtä tehdessään, miten hänen oma koulutuksensa ja ammattitaitonsa perustuvat hänen oman kulttuurinsa normeille, arvostuksille ja kulttuurisidonnaisille painotuksille (Cantell 2000, 169). Kaikki osapuolet ovat kulttuurienvälisissä tilanteissa oppijoita ja kehittäjiä. Yhden osapuolen ei tulisi olla vain yksipuolisesti kulttuurin omaksujana tai opettajana (Lasonen, Halonen, Kempainen & Teräs 2009, 15).

Monikulttuurinen nuorisotyö sekä kulttuurienvälinen oppiminen perustuvat ennen kaikkea vastavuoroisuuteen sekä vuorovaikutukseen. Myös kokemusten vaihtaminen on tärkeää, sekä erilaisten kulttuuristen taustatekijöiden huomioon ottaminen, hyödyntäminen sekä ennakkoluulojen murtaminen. Se perustuu myös yhteisvastuuseen, jossa kaikilla ryhmillä on päätösvaltaa sekä sosiaaliseen kasvuun, jossa kaikilla on tasa-arvoiset edellytykset niin kulttuurisesti kuin yhteiskunnallisestikin. (Cantell 2000, 103.) Monikulttuurisen nuorisotyön tavoite on kohdata kulttuurilliset erot avoimesti ja tiedostaa ne, jotta niitä voidaan myös avoimesti käsitellä. Tehtävänä ei kuitenkaan ole löytää vain eroja kulttuurien välillä vaan myös yhtäläisyyksiä. (Cantell 2000, 107.) Kansainvälisillä vapaaehtoistyöleireillä yhteinen työnteke/projekti voi auttaa kulttuuristen yhtäläisyyksien löytämisessä, kun huomataan samankaltaisia toimintatapoja.

Kulttuurienvälinen oppiminen on kulttuurikuvan kasvamista, jossa mahdollistuu myös yksilön identiteetin kehitys joustavasti. Kulttuurienvälinen kasvu edellyttää kohtaamista, perspektiivin vaihtoa sekä mahdollisia konflikteja. Vierauden kohtaaminen on aina hyvin monitulkintaista ja helposti myös ongelmallista. Tämä voi kuitenkin parhaimmillaan kääntyä hyvinkin positiiviseksi ja rakentavaksi kokemukseksi. Jos konfliktitilanteet ja niiden ratkaisumahdollisuus suljetaan pois,

suljetaan samalla myös ulkopuolelle tietävä, tunteva ja tahtova ihminen sekä hänen oppimismahdollisuutensa. (Kaikkonen 2005, 246–248.)

Kulttuurienvälisen oppimisen voidaan edellyttää sisältävän dialogia, sitä kautta perspektiivien vaihto, toisen näkökulman ymmärtäminen, mutta myös oman näkökulmansa tunnistaminen (Kaikkonen 2005, 253). Voidaan puhua niin kutsutusta kolmannesta tilasta. Se on tila, joka luodaan dialogin avulla ja on turvallinen niin psykologisesti kuin kulttuurillisestikin siihen astuvalle. Vapaaehtoistyöleireillä ryhmä yleensä ajautuu tällaiseen kolmanteen tilaan ja luo ikään kuin oman kulttuurinsa, johon jokainen yksilö tuo jotakin myös omasta kulttuuristaan. (Korhonen & Puukari 2013, 106.)

Ei ole kuitenkaan itsestään selvää, että kokemus johtaa suoraan oppimiseen. Jos esimerkiksi kulttuurillisia stereotyyppioita käsitellään liian yksipuolisesti, voi se pahimmillaan johtaa jopa vain niiden vahvistumiseen. Tämän vuoksi kokemus vaatii reflektointia, jotta se johtaisi merkittävään oppimiseen (Kaikkonen 2005, 253). Stereotyyppioista ja ennakkoluuloista on vaikeaa oppia pois. Näitä voi tuoda näkyväksi ja tiedostaa opetuksen avulla, mutta käsitykset muuttuvat vasta, kun uusi tieto koetaan henkilökohtaisesti. Esimerkiksi olemalla vuorovaikutuksessa vieraan kulttuurin edustajan kanssa. (Taajamo 2005, 64–65.) Tämän vuoksi kansainvälisillä vapaaehtoistyöleireillä on tärkeää tietoisesti ja ohjatusti pyrkiä kulttuurienväliseen oppimiseen ja taata leiriläisille turvallinen ja hyvä ympäristö kohtaamiseen. Non-formaalien oppimisen keinot soveltuvat erinomaisesti kulttuurienväliseen oppimiseen.

2.2 Kulttuurienvälinen oppiminen non-formaalien oppimisen keinoin

Nuorisopolitiikasta vastaavat Euroopan ministerit vahvistivat jo vuonna 1998, miten non-formaalista opetusta ja sen tuottamien kompetenssien tunnustusta tulisi vahvistaa, samoin vuonna 2005. Ministerit pitivät non-formaalista opetusta hyvänä keinona integroitua yhteiskuntaan. Non-formaalien oppimisen ja opetuksen tiedostettiin edistävän tehokkaasti nuorten pääsyä kiinni koulutukseen sekä työelämään. (Council of Europe 2020.) Monet järjestöt myös pyrkivät edistämään non-

formaalin oppimisen ja opetuksen tunnustamista varten otettavana oppimisen muotona ja sen toimivuutta etenkin kulttuurienvälisessä oppimisessa. Kansainvälisillä vapaaehtoistyöleireillä käytetään usein erilaisia non-formaaleja eli kokemusperäisen oppimisen keinoja. Tämä vastaa myös osittain kysymykseen kansainvälisten leirien opetuksellisesta puolesta.

Formaali-oppiminen on hierarkista ja strukturoitua, koulutusinstituution järjestämää ja tutkintoon johtavaa opetusta (European Youth Forum 1999, 9). Termi "non-formaali opetus" juontaa juurensa 1960-luvulta, tarpeesta luoda vaihtoehtoja opetukselle koulumaailman ulkopuolella. Etenkin 1970-luvulla termin käyttö lisääntyi nuorille ja aikuisille suunnattujen vaihtoehtoisten ohjelmien myötä. Ohjelmat koskivat niitä, joilla ei ollut esimerkiksi mahdollisuutta päästä formaaliin opetukseen kouluun tai jotka tarvitsivat täydennystä formaaliin opetukseen. (European Youth Forum 1999, 8.)

Määriteltävissä on myös informaali oppiminen eli elinikäinen oppiminen, jota tapahtuu joka päivä huomaamattamme, perheen, ystävien ja harrastusten lomassa. Se on luonteeltaan kokemuksellista ja ei-instituutionaalista (European Youth Forum 1999, 9). Esimerkiksi nuoret oppivat sosiaalisia taitoja urheiluharrastuksissa, kielitaitoa he voivat oppia internetin välityksellä ja identiteettiään he kasvattavat osallistumalla erilaisiin nuorisoaktiiviteetteihin (Kiilakoski 2015, 33). Non-formaali oppiminen poikkeaa informaalisesta oppimisesta siten, että se on myös ei-instituutionaalista, mutta kuitenkin strukturoitua. Formaali ja non-formaali oppiminen ovat molemmat tarkoituksellisesti järjestettyä ja ohjattua helpottamaan oppimista, siksi näiden kahden välillä voidaan nähdä myös yhteys (European Youth Forum 1999, 9).

Non-formaalissa opetuksessa voidaan kuitenkin nähdä periaatteena kokonaisvaltainen lähestymistapa. Siinä otetaan huomioon keho, mieli sekä tunteet ja keskitytään niiden väliseen tasapainoon. Yleisesti ottaen formaalissa opetuksessa on keskitytty lähinnä mieleen. (Council of Europe 2009, 25.) Vapaaehtoistyöleireillä asutaan, työskennellään ja vietetään vapaa-aikaa yhdessä, jolloin erilaisuuden kohtaaminen ja oppiminen tapahtuvat väistämättäkin varsin kokonaisvaltaisesti. Yleisestikään tunteiden merkitystä oppimisessa ei voida poissulkea. Tietyt

tunteet uteliaisuuden ohella, kuten hämmennys ja turhautuminen, tukevat oppimista. Tarvitaan pinnistelyä ja ahaa-elämyksiä, sillä hämmennys todella edistää oppimista. (Räty 2020.)

Non-formaalissa oppimisessa myös ryhmädynamiikalla on suuri merkitys. Toisin kuin koulumaailmassa, non-formaali opetus ei perustu kilpailuun vaan ennen kaikkea yhteistyöhön. Osallistujat vaikuttavat toisiinsa oppimisessa, inspiroimalla sekä auttamalla toisiaan. Yksilön oppimisprosessi on oleellinen osa koko ryhmän oppimisprosessia. (Council of Europe 2009, 25.) Työleireillä on hyvä tilaisuus harjoitella ryhmätyötaitoja. Ryhmän on työskenneltävä yhdessä projektin onnistumiseksi. Oppiminen tapahtuu sekä yksilön ajattelussa, sosiaalisena sekä osallistuvana prosessina. Vuorovaikutus ryhmässä mahdollistaa näkemysten ja kokemusten peilaamisen, jäsentämisen, muokkaamisen sekä jakamisen. (Korhonen 2005, 234.)

Jaettu asiantuntijuus on prosessi, jossa oppijat jakavat oman osansa tiedosta ja älyllisistä voimavaroistaan saavuttaakseen yhdessä enemmän kuin mitä he yksin voisivat saavuttaa (Korhonen 2005, 222). Kuten formaalissa opetuksessa myös non-formaalissa opetuksessa käytetään teoriaa ja asiantuntijuutta, non-formaalissa opetuksessa ollaan kuitenkin avoimempia myös osallistujien panokselle ja asiantuntijuudelle osana opetusta. Non-formaalissa opetuksessa aiheita lähestytään enemmän oppijoiden itsensä kautta. Esimerkiksi käsite ”ihmisoikeudet” voivat tarkoittaa jokaiselle hieman eri asiaa ja non-formaali opetus mahdollistaa oppijaa käsittelemään aihetta omasta elämästä käsin. (Council of Europe 2009, 25.)

Tärkeitä periaatteita non-formaalissa opetuksessa on myös aktiivinen osallistuminen (tekeminen, kokeminen) sekä itsetutkistelu (reflektointi). Aktiviteetit non-formaalissa opetuksessa ovat myös interaktiivisia, aina ohjaajien ja osallistujien välistä kokemusten ja tiedon vuorovaikutteista jakamista. (Council of Europe 2009, 25.) Reflektointi on oleellista oppimisessa. Jos toimintaa tai tavoitteita ei reflektoida, niin että huomioidaan yhteys oppimiseen, syntyy lähinnä vain satunnaista oppimista (Poikela 2005, 14). Vapaaehtoistyöleireillä esimerkiksi yhteiset tutustumisleikit ja kulttuuri-illat ovat oleellinen osa leiriä. Ne voivat olla ohjattuja tai täysin vapaaehtoisten itsensä järjestämiä. Vapaa-ajan ohjelmasta vastaavat

yleensä vapaaehtoiset itse. Tämän on tarkoitus lisätä itseohjautuvuutta ja vastuunottoa itsestään sekä ryhmästä. Voidaan ajatella, että ajattelevinen, ymmärtäminen ja tietäminen lähtevät käytännön toiminnan kautta. Tärkeää että kaikki ei ole valmiina, vaan että oppijat saavat aktiivisesti toimia ja kehittää vuorovaikutustaitojaan. (Korhonen 2005, 225.)

3 KANSAINVÄLISET VAPAAEHTOISTYÖLEIRIT

3.1 Vapaaehtoisuuden määritelmä

Vapaaehtoisuudesta yleisesti on tehty paljon tutkimuksia, joten käsittelen vapaaehtoisuutta, jonka muoto koskee enemmän vapaaehtoistyöleirejä. Tähän kuuluvat vapaaehtoistyön peruskriteerit, mutta myös lyhytaikaisuus, kansainvälisyys sekä tietynlainen aatteellisuus. Vapaaehtoistyön peruskriteereinä ovat palkattomuus, vapaa tahto sekä se että se on jollain tavalla organisoitua. Vapaaehtoistyössä toiminta suuntautuu itsestä ulospäin, toiseen tai toisiin. Vapaaehtoisen oma kehitys ja kasvu voikin tapahtua ikään kuin siinä sivussa, mikä voi tosin olla myös juuri motivaatio vapaaehtoisuuteen. (Tenhunen, Porkka & Mäkinen 2017, 17–19.)

Kansainvälisillä vapaaehtoistyöleireillä tehdään palkatonta ja vapaaehtoista työtä ylläpitoa vastaan. Työstä ole tarkoitus kilpailla palkatun työvoiman tai julkisen vallan kanssa eikä sillä kuulu korvata työntekijöitä, vaan tarkoitus on pikemminkin täydentää. Työn kohteet valitaankin niiden sosiaalisen arvon perusteella ja ne ovat yleensä sellaisia, johon ei saada varoja tai palkattua työvoimaa. (Anttila 1998, 3.) Vapaaehtoistyölle on tavanomaista myös se, että se liittyy johonkin yleishyödylliseen toimintaan ja sitä tehdään yhdessä. Ominaista ovat myös välittömän taloudellisen hyödyn tavoittelemattomuus sekä epäammattillisuus. (Piirainen & Kettunen 2013, 11.)

Vapaaehtoistoiminta on yhteiskunnallisesti dynaamista, se sekä elää yhteiskunnallisten trendien ja murrosten mukaan, mutta myös luo niitä itse. Se luo merkityksellisyyttä niin yksilölle kuin yhteisöllekin ja siinä kohtaavat sekä antaminen että saaminen. (Nylund & Yeung 2005, 13.) Vapaaehtoistoiminta väistämättäkin vaikuttaa myös kulttuuriimme, toimintatapoihimme sekä yhteiskuntaamme. Esimerkiksi vapaaehtoistyölle tyypilliset auttaminen, osallisuus ja yhteistoiminta edistävät pehmeitä arvoja. (Nylund & Yeung 2005, 26–27.) Voidaan ajatella, että vapaaehtoistyö on toimintaa, joka vahvistaa kansalaisten yhteisvastuuta ja tuottaa tyydytystä tekijöilleen. Sen etuna on toiminnan joustavuus kohteiden valinnassa sekä auttamisen nopeus. (Riihinen 1998, 172.) Viralliset ja hallinnolliset auttamisen keinot ovat yleensä hitaita prosesseja ja vapaaehtoistyöllä pystytään suoraan, kohdennetusti sekä nopeammin vastaamaan tähän pulmaan.

Toisinaan vapaaehtoiseksi lähteminen ei ole aina kiinni siitä mihin toiminta kohdistuu, vaan pikemminkin motiivina saattaa toimia yksinkertaisesti tarve kuulua johonkin sekä yleinen kiinnostus ihmisiä ja elämää kohtaan (Siivonen, Ripatti, Niemelä, Särkelä & Harju 2001, 37). Juuri lyhytaikaisessa vapaaehtoistyössä päätarkoituksena ei välttämättä ole tehokkuus ja merkittävien muutosten aikaansaaminen, vaan pikemminkin kokemus itse ja idealismi sen takana (Viljanen 2008, 65). Viime vuosina on myös puhuttu niin kutsutusta ”vapaaehtoistyöturismista”, jota kaupalliset vapaaehtoistyöjärjestöt voivat toteuttaa. Sen eettisyydestä on ollut jonkin verran keskustelua, mutta toisaalta se voidaan nähdä vastapainona niin kutsutulle massaturismille ja sen negatiivisille vaikutuksille (Viljanen 2008, 18). Kansainvälinen lyhytaikainen vapaaehtoisuus, voidaan kokea vastuullisempänä tapana matkustaa, etenkin nykyään, kun matkailun eettisyydestä sekä kestävyyydestä käydään paljon keskustelua.

Nylund & Yeung (2005, 27–28) puhuivat jo vuonna 2005 kansainvälisen vapaaehtoistyön tulevaisuudennäkymistä ja miten siinä korostuu episodisuus sekä lyhytaikaisuus. He mainitsivat myös ylikansallisen sekä virtuaalivapaaehtoisuuden. Suomessa järjestetään jo pelkän nuorisovaihdon puolesta vuosittain 20–25 kansainvälistä vapaaehtoistyöleiriä, jonka lisäksi esimerkiksi Kansainvälinen vapaaehtoistyö ry (KVT) järjestää vuosittain 8–12 kansainvälistä leiriä. Nyt vallitsevan

Covid-19 pandemian vuoksi eri järjestöt ovat myös kokeilleet enemmän virtuaalisten leirien järjestämistä, joten nämä näkymät ovat sinänsä toteutuneet.

Järjestöissä vapaaehtoistoiminnan tärkeimpinä päämäärinä voidaan katsoa olevan kansalaisten osallistumismahdollisuuksien sekä omatoimisuuden edistäminen, sillä näin ne vastaavat kansalaisten tarpeisiin yhteisyydestä ja itsensä toteuttamisesta (Siivonen ym. 2001, 31). Nuorisovaihdon toiminta ja sen järjestämät vapaaehtoistyöleirit ovat voittoa tavoittelemattomia ja kohteet aina yleishyviä, mistä ei kukaan osapuoli tee voittoa rahallisesti. Nuorisovaihto voidaankin nähdä enemmän aatteellisena vapaaehtoistyönä, sillä se on kansainvälistä nuorisotyötä, joka tarjoaa alustan kulttuurienväliselle oppimiselle sekä osallisuudelle. Kansainvälinen vapaaehtoisuus työleireillä poikkeaa myös muista kansainvälisistä ohjelmista kuten esimerkiksi opiskelijavaihdosta sillä, että opiskelijavaihdossa oleva nuori on tällöin enemmän passiivisen vastaanottajan roolissa. Vapaaehtoistyöleireillä nuori on aktiivinen toimija. Hänen on mahdollista osallistua ja olla osallinen.

3.2 Vapaaehtoistyöleirien historia

Ajatus työleireistä on syntynyt vuonna 1919 Hollannissa kristittyjen pasifistien kansainvälisen The Fellowship of Reconciliation -järjestön kokouksessa ja ensimmäinen työleiri on järjestetty vuonna 1920 ensimmäisen maailmansodan jälkeen. Työleirien idea sai inspiraationsa aikoinaan Suomessakin toimineiden kweekareiden sodanaikaisista jälleenrakennus- ja näläntorjuntatyöstä sekä ambulanssiyksiköistä, jotka auttoivat ihmisiä kansallisuuteen, rotuun, uskontoon tai poliittiseen kantaan katsomatta. (Rauha 1998, 10.) Tuolloin leirien taustalla olivat aatteena sovinto sekä uuden maailman rakentaminen. Tämä synnytti vapaaehtoistyöleiriliikkeen, joka sittemmin levisi maailmanlaajuisesti. (Nuorisovaihto, ohjelmat, short term volunteering, tutustu vapaaehtoisleireihin.)

Toinen maailmansota keskeytti kansainväliset työleirit, mutta kansallisia vapaaehtoisia nuorisoleirejä sitä vastoin järjestettiin edelleen. Suomessa esimerkiksi Nuorten Talkoot r.y. ja Naisten työpalvelu toimivat sotien ajanakin

menestyksekkäästi. Työleiri periaate alkoi myös levitä ympäri maailman. (Syrjälä, Anttila & Keinänen 1998, 47.) UNESCO kiinnostui vapaaehtoisista työleiriestä ja lähti siihen vuonna 1948 painottaen jälleenrakentamisen lisäksi myös kasvatuksellista puolta. Myöhemmin UNESCON vapaaehtoistyöhön keskittyneen toimikunnan nimeksi vaihdettiin Coordinating Committee for International Voluntary Service (CCIVS), jonka kanssa myös nuorisovaihdon kansainvälinen yhteistyöjärjestö Alliance European Voluntary Service Organisations tekee yhteistyötä. (Syrjälä, Anttila & Keinänen 1998, 49.) Kasvatuksellisen elementti olikin tärkeä lisä työleireihin. Aikoinaan Suomessakin leireille osallistui myös vierailevia puhujia, jotka käsitelivät ajankohtaisia yhteiskunnallisia aiheita. Tuolloin siitä on puhuttu rauhankasvatuksena mutta nykyään voidaan puhua esimerkiksi globaalikasvatuksesta.

Suomessa ensimmäisiä kansainvälisiä vapaaehtoistyöleirejä järjestettiin 1940-luvulla ja ne järjestettiin sodan runtelemassa Lapissa, jonka jälleenrakentamiseen vapaaehtoiset osallistuivat. Pari kesää leirejä järjestivät American Friends Service Committee (Amerikan Kveekarien Avustustoimikunta, AFSC), jonka jälkeen perustettiin Suomessa oma kansainvälisen vapaaehtoisen työleirijärjestö KVT (Saresvuo 1998, 13). Vuonna 1994 KVT:n rinnalle nousi 90-luvun alussa perustettu nuorisojärjestöjen kattojärjestö Allianssi, joka alkoi myös lähettää vapaaehtoisia työleireille sekä myös järjestämään työleirejä Suomessa yhdessä KVT:n kanssa. Myöhemmin yhteisien leirien toteuttamisesta kuitenkin luovuttiin ideologisten ja käytännön hankaluuksien vuoksi. (Saarnio 1998, 133–134.) Nykyään vapaaehtoisleireille osallistuu vuosittain jopa kymmeniä tuhansia ihmisiä ympäri maailmaa.

3.3 Allianssin nuorisovaihto ja leiri-isännät

Allianssin nuorisovaihto on voittoa tavoittelematon taho, joka on toiminut vuodesta 1993 lähtien. Allianssin nuorisovaihto toimii Pasilassa Helsingissä Allianssi-talossa yhdessä Suomen Nuorisoyhteistyö Allianssi ry:n ja muiden nuorisualan toimijoiden kanssa. Nuorisovaihto on Suomessa jäsenenä Kansainvälisen Vapaaehtoistyön KaVa-verkostossa, sekä kansainvälisessä Alliance of European

Voluntary Service Organisations – järjestössä. (Nuorisovaihto. Meistä.) Nuorisovaihto tarjoaa kansainvälisten vapaaehtoistyöleirien lisäksi muita lyhytaikaisia sekä pitkäaikaisia vapaaehtoistyöprojekteja. Tämän lisäksi sen ohjelmiin kuuluu myös Euroopan Solidaarisuusjoukkojen ohjelmat (ESC), Ready for Life -työharjoittelu, Eures-työharjoittelu tai työpaikka -ohjelmat sekä kieliohjelmia ja Au pair-mahdollisuuksia. (Nuorisovaihto. ohjelmat.)

Allianssin nuorisovaihdon periaatteet ja arvot ovat kansainvälisen yhteistyön sekä nuorten vaihto-ohjelmien kautta edistää globaalia ymmärrystä sekä kulttuurienvälisestä oppimista. Tavoitteena on mahdollistaa erilaisista taustoista tuleville nuorille kokea kansainvälisyyttä, oppia sekä kehittää aktiivista kansalaisuuttaan. Keskeisinä nuorisovaihdon arvoina toimintaa ohjaavat yhdenvertaisuus, tasa-arvo sekä kestävän kehityksen periaatteet. (Nuorisovaihto. Meistä.) Allianssin nuorisovaihto on yhdessä KVT:n ja Maailmanvaihdon kanssa asettanut laatukriteerit leireille. Myös Allianssella on luotu ”Alliance Quality Charter”, jonka tavoitteena on laadun takaaminen jäsenjärjestöjen leireillä. (Nuorisovaihto. Meistä. Miksi Allianssi?.)

Leiri-isäntinä voivat toimia esimerkiksi kunnallisen nuorisotyön nuorisokeskukset, paikalliset yhdistykset tai muut yleishyödylliset toimijat. Tarkoituksena on, että vapaaehtoiset työskentelevät jonkin yleishyödyllisen tahon hyväksi, innostaen heitä aktiiviseen kansalaisuuteen sekä kulttuurienväliseen ymmärrykseen. Samalla tarjoutuu myös paikalliselle yhteisölle mahdollisuus kotikansainvälistymiseen. Kotikansainvälisyys sopii hyvin osaksi kansainvälistä nuorisotyötä ja se antaa tasa-arvoisia mahdollisuuksia kansainvälisyyteen ja kulttuurienväliseen kohtaamiseen esimerkiksi sellaisille paikallisille nuorille, joilla ei muutoin ole mahdollisuutta lähteä itse ulkomaille. (Nuorisovaihto. Toiminta Suomessa. Kansainvälisen vapaaehtoisleirin järjestäminen.)

Leiri-isännät valitaan lähetettyjen hakemusten ja alustavan leirikyselyn perusteella, jossa arvioidaan kuvausta vapaaehtoisten tekemän työn tarpeellisuudesta ja yleishyödyllisyydestä, minkä tyyppistä työ on ja palveleeko nuorisovaihdon arvoja. Myös leiriolosuhteet, kuten majoituksen ja ruokailun järjestäminen tulee kuvata hakemuksessa. Toisinaan leiri-isäntiä haetaan nuorisovaihdon puolelta

lähettämällä mahdollisesti potentiaalisille tahoille sähköpostia. Leiri-isäntien odotetaan vastaavan majoituksesta sekä ruokailusta ja näiden kustannuksista. He vastaavat myös työtehtävien järjestämisestä ja ohjauksesta. Työ tulee suunnitella ottaen huomioon se, ettei vapaaehtoisilta edellytetä mitään ammattitaitoa tai koulutustaustaa. Muuten työ voi olla hyvinkin monenlaista ja monipuolista. (Nuorisovaihto. Toiminta Suomessa. Kansainvälisen vapaaehtoisleirin järjestäminen.)

Kuviossa 1 ilmenee leiriprosessin osapuolet. Vapaaehtoisella on lähettävä organisaatio omassa maassaan, jonka kanssa nuorisovaihto hoitaa tiedotuksen leireistä. Nuorisovaihto valitsee sekä niin sanotusti ”vastaanottaa” vapaaehtoisen ja ”lähettää” hänet leirille antamalla tarkemmat tiedot leiristä. Nuorisovaihto voi myös tarvittaessa järjestää leirille vapaaehtoisen leirinohjaajan, jonka tehtävänä on toimia yhteyshenkilönä leiri-isäntien ja vapaaehtoisten välillä (Nuorisovaihto. Toiminta Suomessa. Kansainvälisen vapaaehtoisleirin järjestäminen).

Kuvio 1. Leiritoiminnassa ja sen järjestämisessä mukana olevat osapuolet

3.4 Kansainväliset vapaaehtoistyöleirit ja vapaaehtoiset

Nuorisovaihdon järjestämät kansainväliset vapaaehtoistyöleirit ovat nykyään nuorille ominaista, lyhyissä ajanjaksoissa ja hetkellisesti tapahtuvaa pätkävapaaehtoisuutta (Piirainen & Kettunen 2013, 55). Leirejä järjestetään ympäri vuoden, mutta suurin osa niistä toteutuu kesä-syyskuussa. Leirit ovat kestoltaan noin 2–

3 viikkoa ja vapaaehtoisia on yleensä väliltä 5–20, riippuen leiri-isäntien tarpeesta. Iältään vapaaehtoiset ovat yleensä 18–30-vuotiaita, mutta ikärajoja on mahdollista rajata esim. 16–17-vuotiaisiin tai yli 30-vuotiaisiin. Leirikielenä on englanti ja vapaaehtoiset työskentelevät viitenä päivänä viikossa yhteensä noin 35 tuntia. Työskennellessään suomalaisten kanssa he pääsevät tutustumaan suomalaiseen työkuulttuuriin. (Nuorisovaihto. Toiminta Suomessa. Kansainvälisen vapaaehtoisleirin järjestäminen.)

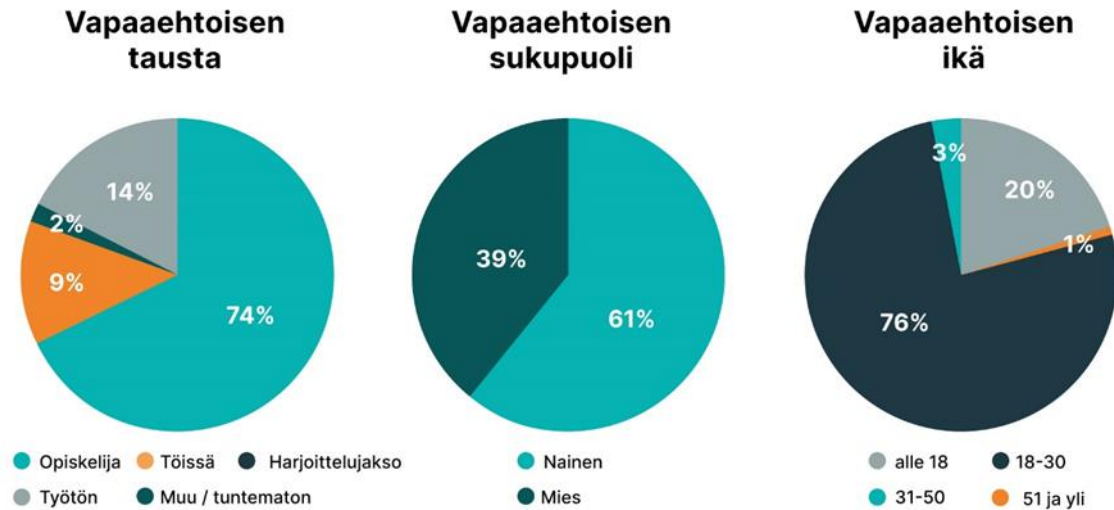
Nuorisovaihdossa ja Alliance European Voluntary Service Organisationin muilla yhteistyöjärjestöillä leireille on määritelty teemat ja niiden lyhenteet työprojektien mukaan (ks. Kuvio 2). Leirityypit ilmaistaan lyhenteillä, jotka ovat samat ja pätevät kaikissa nuorisovaihdon sekä sen yhteistyöjärjestöjen leireillä. Hakuvaiheessa vapaaehtoinen voi valita itseään kiinnostavan leirityypin. Jokainen leiri on kuitenkin aina omalaisensa ja samankin teeman alle liittyvät leirit voivat poiketa toisistaan. Joskus leirit voivat toteuttaa samalla useampaa teemaa.

<p>RENO/CONS</p> <p>Rakennusleirit ja kunnostusleirit (renovation ja construction) ovat monipuolisia työkohteita, jotka voivat käsittää mitä tahansa rakennuksiin tai ympäristöön liittyvää kunnostustyötä esimerkiksi historiallisessa paikassa ammattirestauroijan kanssa tai retkeilymajan kunnostamista.</p>	<p>ENVI</p> <p>Ympäristöleireillä (environment) työskennellään yleensä luonnossa esimerkiksi kunnostamalla vaellusreittiä tai luontopolkua. Leirit voivat tapahtua myös kaupungissa kunnostaen esimerkiksi puistoja ja kaupunkistutuksia.</p>	<p>ARCH</p> <p>Arkeologisilla leireillä (archaeology) vapaaehtoiset osallistuvat kaivauksien tekemiseen. Kyseessä voi olla myös jonkin historiallisen muistomerkin tai vastaavan kunnostaminen.</p>
<p>CULT/FEST</p> <p>Kulttuuriprojekteissa (cultural projects/ festivals) vapaaehtoisilla on mahdollisuus päästä rakentamaan esimerkiksi paikallista festivaalia tai kulttuuritapahtumaa. Yleensä he ovat auttamassa myös itse tapahtumassa.</p>	<p>KIDS/MENT/PHYS</p> <p>Leirit lasten (work with children) tai leirit vanhusten, vammaisten tai mielenterveysongelmaisten kanssa (work with elderly, mentally handicapped or physically handicapped.) Leirit koskevat työtä esimerkiksi avustaa työtä tai ohjelmaa keksien.</p>	<p>STUDY</p> <p>Leirit voivat liittyä myös jonkin tietyn teeman ja aiheen opiskeluun ja syventymiseen. Leireillä käsitellään valittua teemaa erilaisin menetelmin. Tällaiset leirit ovat usein yhdistettynä esimerkiksi kunnostusleireihin.</p>

Kuvio 2. Leiriteemat

Vuoden 2018 Alliance European Voluntary Service Organisation tilastoraporttien mukaan (ks. Kuvio 3.), alle 18-vuotiaiden osallistuminen vapaaehtoistyöleireille on kasvanut viime vuosina, mutta edelleen valtaosa 76 % vapaaehtoisista on iältään väliä 18–30-vuotiaita. Myös sukupuolijakauma on pysynyt suunnilleen samana vuodesta 2016 ja vuonna 2018 vapaaehtoisista 61 % oli naisia ja 39 %

miehiä. Tilastoraportin mukaan 74 % vapaaehtoisista on opiskelijoita ja on siinänsä yhdenmukainen ikäjakauman kanssa. (Statistical Report 2019, 9–10.)

Kuvio 3. Tilastoraportit vapaaehtoisten taustasta, sukupuolesta ja iästä vuonna 2018 kansainvälisillä vapaaehtoistyöleireillä (Statistical Report 2019, 9–10)

4 MOTIVAATIOTUTKIMUKSIA VAPAAEHTOISTYÖSTÄ

4.1 Neljä orientaatiota vapaaehtoisuuteen

Ihmisen motivaatio on kompleksinen ja toimintaa ohjaavat monenlaiset vaikuttimet. Esimerkiksi auttaminen voi perustua moraaliseen velvollisuudentunteeseen tai vakaumukseen, tai se voi olla halua näyttää moraalista ylemmyyttä (Riihinen 1998, 170). Metodologisesti motivaatiotutkimus on haastava tutkimuksen alueena. Tutkimusmenetelmän valinnalla on merkitystä ja tuloksissa voi olla suuria eroja, riippuen käytetäänkö lomakekyselyä, haastattelua tai avoimia kysymyksiä. (Yeung 2002, 59.) Nykyisten vapaaehtoisten motivaatioita osallistua vapaaehtoistyöleireille on tärkeä ymmärtää, jotta toiminta vastaa paremmin vapaaehtoisten odotuksiin esimerkiksi vastavuoroisuudesta. Näin toiminta leireillä

voidaan ohjata vastaanottavasta työvoimasta vastavuoroiseen, kaikkia osapuolia hyödyttävään toimintaan.

Anne Birgitta Yeung (1999) on tutkinut pelastusarmeijan mainoskampanjan innoittamia suomalaisten vapaaehtoistyöntekijöiden vapaaehtoisuuteen ohjaavia motiiveja. Vaikka tutkimus on tehty suomalaisille vapaaehtoistyöntekijöille Suomessa, niistä voidaan silti saada hieman osviittaa erilaisista mahdollisista vapaaehtoisuuteen ajavista motivaatiotekijöistä. Hänen tutkimuksessaan nousi esiin neljä eri orientaatiota. Yksi orientaatio oli tekemisen kaipuun orientaatio, johon vaikutti keskeisesti henkilön elämäntilanne. Tällöin vapaaehtoisuudesta on lähdetty hakemaan mielekästä toimintaa, tarpeellisuuden tunnetta ja elämänkokemuksia (Yeung 1999, 43). Tähän orientaatioryhmään voidaan samaistaa esimerkiksi nuori, joka viettää välivuotta ja pohtii seuraavaa askeltaan elämässä.

Toinen orientaatio on auttamisen orientaatio, jossa vapaaehtoistyöhön on lähdetty auttamishalusta, jonka taustalla ohjaa henkilön arvomaailma. Vapaaehtoistyö on koettu lähes velvollisuudeksi. Auttamisenhalua onkin pidetty jo pitkään yleisimpänä motivaationa vapaaehtoistyölle. (Yeung 1999, 54–55.) Kolmantena on kokeilunhalun orientaatio, jonka taustalta nousivat yleensä henkilön luonteenpiirteet mutta myös arvot. Henkilöllä on ehkä tarve päästä toteuttamaan itseään sekä arvojaan. (Yeung 1999, 69.) Elämyshakuisuus ja kokemusten kerääminen on nykypäivänä hyvin esillä etenkin nuorison keskuudessa, ennen totutun materiaalin hamuamisen sijaan. 2010-luvulla tavaroiden kuluttamisen sijaan tavoiteltaviksi asioiksi ovat nousseet enemmänkin elämykset ja palvelut. Havitellaan niin sanotusti merkityksellisyyttä kokemusten kautta. (Hirvonen 2020.)

Neljäntenä on ryhmän kaipuun orientaatio, jossa henkilö kaipaa uutta tiivistä sosiaalista verkostoa ja kontakteja. Henkilöillä on ollut halu löytää ryhmä, johon kuulua. Tähän on voinut vaikuttaa esimerkiksi elämäntilanne ja sen muuttuminen. (Yeung 1999, 75, 70.) Ryhmään kuulumisen on hyvin inhimillinen ja tärkeä tunne ja nykyisissä varsin individualistisissa yhteiskunnissa yhteisöllisyyden kaipuu tulee helposti esiin. Tutkimuksessa selvisi myös, että toisinaan vapaaehtoistyö nähtiin vastapainona omalle tutulle työlle ja elämänmenolle. Vapaaehtoistyö voi tarjota myös tietynlaista yhteiskunnan hierarkioiden rikkomista ja tasavertaisuutta

sekä pehmeitä arvoja. (Yeung 1999, 83.) Jos yksilö on tottunut esimerkiksi arjessaan toimistotyöhön, voi tulla houkutus tehdä välillä jotakin fyysistä ja konkreettista, antaen se silloin mukavaa vastapainoa arjelle.

Yeungin (2002, 51) tutkimuksessa löytyi kiinnostavia eroavaisuuksia ikäryhmien välillä suomalaisissa vapaaehtoisissa. Vanhemmat ikäryhmät mielsivät vapaaehtoisuuden mielikuvana ”mitä tehdään” (toiminnan tavoite, sisältö) ja nuoremmat taas ”miten tehdään” (toiminnan tapa, muoto). Tutkimuksessa vanhemmilla vapaaehtoisilla korostuivat aatteellisuus ja ideologisuus, kun taas puolestaan nuoremmilla keskeisinä tekijöinä olivat yhdessä tekeminen ja sosiaaliset kontaktit. (Yeung 2002, 51.) Kuitenkin nuorten valitsemien vapaaehtoistyökohteiden perusteella, taustalla näkyy vahvaa ideologiaa ja vastuullisuutta. Vapaaehtoisuus erilaisissa kansalaisjärjestöissä onkin nuorille varteenotettava osallisuuden ja vaikuttamisen väylä. (Yeung 2002, 56–57.)

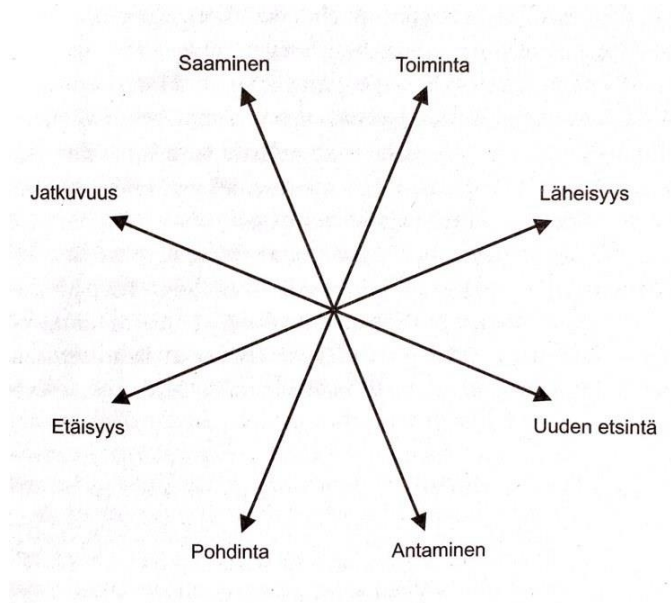
4.2 Vastavuoroisuus vapaaehtoistyössä

Aikoinaan vapaaehtoistoiminta on perustunut enemmän kehitysapumaiselle asetelmalle, jossa ”rikas auttaa köyhempää”. Nykypäivänä kansainvälinen vapaaehtoistyö perustuu selkeämmin vastavuoroisuuteen, antamiseen mutta myös saamiseen. Esimerkiksi ulkomaille lähtevä vapaaehtoinen saa matkustaa ja oppii samalla uutta kieltä. Kyseessä on enemmän yhdessä toimimisesta, osallistumisesta sekä osallisuudesta. (Nylund, Yeung 2005, 30.) Yhtenä vastavuoroisena motiivina lähteä vapaaehtoistyöleirille voidaan myös mainita kaikkien tilastojen ulottumattomissa oleva käsite ”leirielämys” (Saresvuo 1998, 53). Se syntyy, kun vapaaehtoiset muodostavat leirin aikana ikään kuin pienen yhteisön, joka voi olla hyvinkin tiivis.

Tietyllä tapaa vapaaehtoistyön on oltava palkitsevaa ja sillä on oltava jotakin arvoa toimijoilleen. Jotta vapaaehtoiset kokisivat vapaaehtoistoimintansa vaikuttamisen välineenä, sen tulosten tulisi olla näkyviä. Ylipäätänsä vapaaehtoistyön merkitys, muodot ja vaikuttavuus tulisi saada näkyväksi. (Siivonen ym. 2001, 98.) Esimerkiksi suomalaisten vapaaehtoisten motiiveissa voidaan nähdä niin

kutsuttu individualistinen eetos, jossa valinnat tehdään oman identiteetin kautta, instituutioiden sijaan. Vapaaehtoistyössä se näkyy niin, että toiminta voidaan nähdä omana projektina, joka palkitsee henkilökohtaisesti. (Yeung 2002, 37.)

Anne Birgitta Yeung (2005) on myös kehittänyt kuuluisan vapaaehtoisuuden timanttimallin. Kyseinen timanttimalli on informatiivinen kahdella tavalla, se kattaa ison joukon yksilöllisiä motivaatiokuvauksia sekä siitä voidaan erottaa laajemmalla tasolla neljä eri ulottuvuutta, jotka taas ikään kuin yhdessä muodostavat jaetun metaulottuvuuden. Kuvion 4 oikean neljä ulottuvuutta kuvaavat motivaatioita, jotka suuntautuvat vapaaehtoisesta ulos päin ja vasemmalla neljä ääripäätä suuntautuvat vapaaehtoiseen itseensä päin. Timanttimallin kaikki eri ulottuudet ovat vuorovaikutuksessa keskenään, näin vapaaehtoisuuden motivaatio voidaan nähdä paljon kokonaisvaltaisempänä ilmiönä. (Yeung 2005, 107–109.)

Kuvio 4. Timanttimalli (Yeung 2005, 107)

5 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

5.1 Tarkoitus ja tavoitteet

Allianssin nuorisovaihdon kansainvälisillä vapaaehtoistyöleireillä pääpaino ei varsinaisesti ole itse työssä (tuotos), vaan tavoitteena on enemmänkin oppiminen (kulttuurienvälinen-, henkilökohtainen-, teemaoppiminen). Nuorisovaihdon ajatuksena on, että vapaaehtoistyöleireillä olisi jokin oppimisenäkökulma/teema/aihe, jota leireillä käsitellään non-formaalien oppimisen keinoin. Tutkimukseni tarkoituksena oli selvittää, miten nuorisovaihdon leireille osallistuneet entiset kansainväliset vapaaehtoiset olivat kokeneet leirien teemat tai siihen liittyvän oppimisen leireillä sekä oliko heillä joitakin odotuksia tämän suhteen.

Koska vapaaehtoistyö perustuu vapaaehtoisuuteen, on oleellista tutkia motiiveja siihen. Vapaaehtoisten motiiveista ja kokemuksista on tehty aikaisemmin tutkimuksia, mutta ne ovat vanhoja ja koskevat ainoastaan suomalaisia vapaaehtoisia. Tietoa Suomeen tulevien kansainvälisten vapaaehtoisten motivaatioista osallistua vapaaehtoistyöhön ei löydy. Tutkimuksen tavoitteena oli vastata kysymyksiin tämän päivän kansainvälisten vapaaehtoisten motivaatiosta vapaaehtoisuuteen ja osallistua juuri kyseiselle nuorisovaihdon leirille sekä kerätä teemahaastattelun avulla ajankohtaista tietoa vapaaehtoisten odotuksista sekä heidän kokemuksistaan työn merkityksellisyydestä, oppimisesta ja leirin vaikuttavuudesta sekä yleisesti heidän nimeämistään tyytyväisyystekijöistä.

Tunnistettaessa vapaaehtoisten odotuksia, kokemuksia ja tarpeita pystytään niihin myös vastaamaan entistä paremmin, asettamaan yhteisiä tavoitteita sekä kehittämään leiritoimintaa. Saamani aineiston tavoitteena on auttaa nuorisovaihtoa leirien kehittämisessä sekä myös markkinoinnissa ja saatu aineisto voi olla hyödyllistä myös leiri-isännille. Se voidaan kokea hyödyllisenä myös yleisesti kansainvälisen nuorisotyön parissa työskentelevien tai siitä kiinnostuneiden kesken, sillä kulttuurisensitiivisyys ja taito ymmärtää monikulttuurisen ryhmän tarpeita on ajankohtaista esimerkiksi myös sosiaalialan ammattikentällä.

Tutkimuskysymykset:

1. Miten vapaaehtoinen koki leirien teeman ja sen käsittelyn leireillä?
2. Mitkä olivat vapaaehtoisen motiivit ja odotukset osallistua leirille?
3. Mitä vapaaehtoinen oppi leirillä?
4. Mitkä olivat vapaaehtoisen kokemukset leireiltä työn merkittävyyden ja leirien vaikuttavuuden suhteen?

5.2 Tutkimusmenetelmä

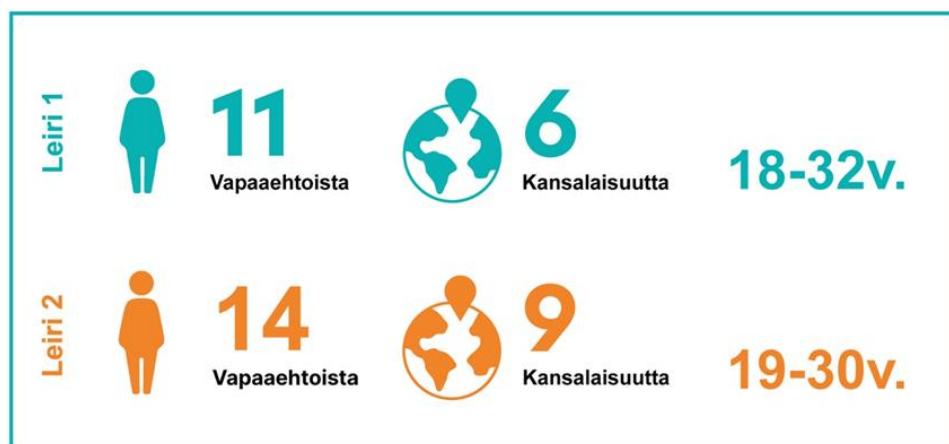
Tutkimusmenetelmänä käytin kvalitatiivista eli laadullista tutkimusmenetelmää. Kvalitatiivisessa tutkimusotteessa tutkittavassa kohteessa on tavallisesti monitasoisia piirteitä, jotka ovat tulkittavissa kuten esimerkiksi sosiaaliset rakenteet, kulttuurilliset tekijät tai kielelliset ilmaisut. Tutkijan tehtävänä on yhdistää tutkittavat ilmiöt ymmärrettäväksi kokonaisuudeksi ja pyrittävä ymmärtämään, miten ne vaikuttavat toisiinsa. (Anttila 1996, 180.) Ideointi- ja tiedonkeruuvaiheessa toteutin yhteistyötahokumppanilleni myös puolistrukturoidun asiantuntijahaastattelun, jolla sain kerättyä tarvittavia tietoja leireistä nuorisovaihdon kannalta.

Kun käsitellään ja selvitetään kohderyhmän kokemuksia ja merkityksiä asioille, toimii haastattelu kyselyä paremmin. Kun haastattelussa ollaan suorassa kielellisessä vuorovaikutuksessa, antaa se paremman mahdollisuuden saada myös esiin motiivit vastausten taustalla (Hirsjärvi & Hurme 2008, 34). Ja tämä oli juuri mitä tavoitteenani oli tutkia - entisten vapaaehtoisten kokemuksia ja motiiveja. Tämän vuoksi valitsin empiirisen aineiston keruumenetelmäkseni puolistrukturoidun teemahaastattelun, jossa edetään tiettyjen keskeisten teemojen mukaan, mutta se päästää hyvin haastateltavan äänen kuuluviin. Vaikka teema-alueet ja kysymykset ovat samat kaikille siinä otetaan silti huomioon, miten ihmiset tulkitsevat asioita eri tavalla sekä antavat niille erilaisia merkityksiä erilaisissa vuorovaikutuksissa. (Hirsjärvi & Hurme 2008, 48.)

Loin haastattelurungon (LIITE 2.) pohjautuen aikaisempaan tutkimustietoon ja sieltä valitsemini teemoihin. Hyväksytin ja tein vielä muutamia korjauksia haastattelurunkoon yhteistyökumppanin ehdotusten ja toiveiden perusteella sekä kirjoitimme sopimuksen opinnäytetyöstä. Erillistä tutkimuslupaa ei tarvittu. Teema-haastattelussa laadukkuutta voidaan lisätä hyvällä haastattelurungolla, jossa on mietitty etukäteen, miten teemoja saadaan syvennettyä lisäkysymyksillä (Hirsjärvi & Hurme 2008, 184–185). Testasin sekä arvioin haastattelurungon toimivuutta koehenkilöillä ennen sen käyttämistä kohderyhmälle. Esitestaamalla haastattelua, sain myös hieman osviittaa haastattelun ajallisesta kestosta ja pystyin hiomaan lisäkysymyksiä.

5.3 Aineiston keruu

Haastatteluni kohderyhmäksi valitsin kahden vuonna 2020 toteutuneiden leirien entiset kansainväliset vapaaehtoiset. Valitsin nämä kaksi kyseistä leiriä, sillä ne olivat molemmat toteutuneet talvella 2020, kahdessa eri paikassa. Valitsin mahdollisimman tuoreet leirit mukaan, jotta kokemus olisi vielä hyvin muistissa. Nämä kaksi leiriä olivat viimeisimmät kansainväliset vapaaehtoistyöleirit ennen Covid-19 pandemian alkua, jonka jälkeen loppuvuoden leirit peruuntuivat. Toisella leireistä oli 11 vapaaehtoista, kuudesta eri maasta ja toisessa oli 14 vapaaehtoista, yhdeksästä eri maasta. Vapaaehtoiset olivat iältään molemmilla leireillä 18–32-vuotiaita. Kyseiset leirit sijaitsivat eri puolella Suomea ja niillä on eri leiri-isännät (ks. Kuvio 5).

Kuvio 5. Kahden eri leirin osallistujat

Lähetin tammikuussa 2021 haastattelukutsut entisille vapaaehtoisille, joiden sähköpostiosoitteet sain nuorisovaihdon yhteistyötahon jakamasta leirirekisteristä. Sähköposti sisälsi tervehdyksen, pienen saatekirjeen sekä itse haastattelukutsun tarkempine tietoineen liitteenä (ks. LIITE 1). Kutsuja lähetettiin yhteensä 25 kappaletta, jossa informoin haastattelun teemat, mutta en lähettänyt haastattelukysymyksiä etukäteen sillä pyrin pitämään haastattelutilanteen mahdollisimman luonnollisena ja keskustelunomaisena. Aluksi sain heti pari myönteistä vastausta haastattelukutsuun, mutta muutaman viikon hiljaisuuden jälkeen lähetin vielä yhden ystävällisen muistutus-sähköpostin kohderyhmälle, jolla tavoitin loput haastatteluun osallistuvat. Tämä oli hyvä toimintatapa, sillä moni myönsikin vain yksinkertaisesti unohtaneensa vastata. Kunnioitin kuitenkin myös jokaisen itsemääräämisoikeutta olla osallistumatta haastatteluun.

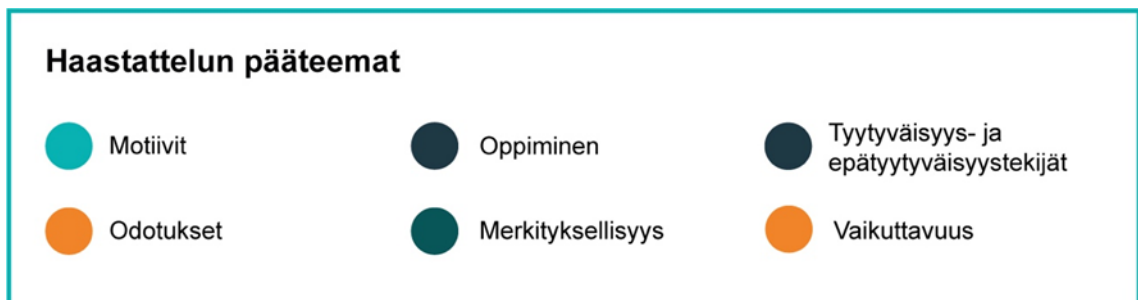
Sovin kunkin haastattelukutsuun vastanneen kanssa erikseen haastattelupäivän sekä ajan. Käytimme etähaastatteluun alustana Zoom-palvelua, jonka totesin eri palvelujen testaamisen jälkeen toimivan parhaiten. Koin hyödylliseksi tutustua eri ohjelmiin ja niiden käyttöön etukäteen, sillä halusin haastattelutilanteiden sujuvan mutkattomasti. En myöskään halunnut aiheuttaa haastateltaville odottelua tai antaa epäammattillista kuvaa. Kun perusasiat toimivat, on itse haastatteluun helpompaa keskittyä. Lähetin haastateltavalle aina sähköpostitse linkin tapaamiseen ja haastattelut sujuivat hyvin ilman sen suurempia teknisiä ongelmia. Varmistin, että minulla oli rauhallinen tila ja kaikki valmiina ennen jokaista haastattelua.

Tallensin jokaisen haastattelun Zoomin nauhoitustyökalulla. Haastattelunauhoituksia kertyi yhteensä 4 tuntia 25 minuuttia. Haastattelun aluksi käytin aikaa vapaaseen keskusteluun ja itseni sekä tutkimukseni esittelyyn. Pyrin luomaan rennon ilmapiirin, kerroin millä tavalla aineistoa käytän ja painotin miten minulle voi puhua täysin avoimesti, niin hyvistä kuin huonoistakin kokemuksista. Olin haastattelukutsussa jo ilmoittanut toivovani voida nauhoittaa haastattelut, mutta pyysin haastateltavilta vielä uudestaan lupaa tallennukseen, johon jokainen suostui. Haastattelun aikana tein myös käsin kirjallisia muistiinpanoja keskeisistä asioista. Tiivistin sekä tulkitsin haastateltavien kuvausta jo itse haastattelun aikana, jolloin

haastateltavalla oli myös tarvittaessa mahdollisuus saman tien korjata kuvaustani. Tällaista haastattelua voidaan kutsua ”itseään korjaavaksi.” (Hirsjärvi & Hurme 2011, 137.)

Haastattelu ei edennyt aina teemarungon mukaan, mutta annoin haastateltavien puhua vapaasti ja sovelsin itse kysymysten asettelua ja järjestystä tilanteen mukaan. Joustavuus onkin yksi haastattelun eduista (Tuomi & Sarajärvi 2018, 85). Pidin haastattelijana kuitenkin huolen, että kaikki teemat käytiin läpi ja niihin saatiin vastaukset. Toisinaan haastateltava saattoi sanoa: ”ehkä tämä on typerää tai epäoleellista,” jolloin pyrin kannustamaan haastateltavia kertomaan rohkeasti omista ajatuksistaan ja kerroin esimerkkejä omista kokemuksistani sekä huomioistani.

Otin haastattelussa huomioon kohderyhmän ”kielen” ja huomioin käsitteiden selkeään määrittelyyn ja että ne ymmärretään oikein. Kysymysten epäselvä muotoilu voi vaikuttaa tutkimuksen tuloksiin. Haastatteluni pääteemoissa (ks. Kuvio 6) annoin käytännön esimerkkejä käsitteistä, jotta haastateltava saisi kiinni aiheesta ja varmasti ymmärtäisi käsitteen merkityksen. Ei kuitenkaan tarjonnut valmiita vastausvaihtoehtoja kysymyksiin ja se haastoi haastateltavat itse miettimään aihetta tarkemmin.

Kuvio 6. Haastattelun pääteemat

5.4 Aineiston analyysi

Teemahaastattelulla kerätyn aineiston analysoin laadulliselle tutkimukselle tyypillisellä sisällönanalyysillä. Laadullisessa analyysimenetelmässä analyysi alkaa jo itse haastattelusta, haastattelijan tehdessä havaintoja ilmiöistä (Hirsjärvi & Hurme 2008, 136). Havainnoissa saattaa myös tulla esiin sellaisia tärkeitä ilmiöitä, joita ei itse välttämättä osaisi kysyä. Käytin myös merkitysten tulkintaa, jossa pyritään näkemään pinnan alle, lausuttujen sanojen taakse (Hirsjärvi & Hurme 2008, 137). Havaintojeni mukaan, jokainen haastateltava puhui kuitenkin kokemuksistaan hyvin rehellisesti ja suoraan, enkä havainnut varsinaisia piilomerkityksiä.

Litteroin saamani aineiston valikoiden teemoittain ja tein sen pikimmiten, jotta aihe olisi hyvässä muistissa. Teemahaastattelusta saadun aineiston luotettavuus riippuu sen laadusta. Litteroinnin toteuttaminen mahdollisimman nopeasti haastattelun jälkeen lisää laatua (Hirsjärvi & Hurme 2008, 184–185). Litteroitua aineistoa kertyi yhteensä 32 sivua (fontilla 12 riviväli 1,5). Teemoitin haastattelusta saadun aineiston haastatteluni teemojen mukaan ja siirsin haastatteluista osia eri teemojen alle, jonka jälkeen pelkistin teema-alueisiin liittyviä havaintoja. Tutkin löytyykö aineistosta vastaajien kesken samankaltaisuuksia, vai ovatko haastateltavien kokemukset täysin erityisiä.

Laadullisessa analyysissä juuri erot ovat merkityksellisiä, sillä ne antavat usein johtolankoja asioiden syistä tai mitkä tekevät asian ymmärrettäväksi (Alasuutari 2011, 43). Tarkoitukseni oli selvittää kulkevatko aikaisemmin tutkimani teoriat, esimerkiksi motivaatioista vapaaehtoisuuteen, rinnakkain saamani aineiston kanssa vai löytyykö aineistosta uusia ilmiöitä. Analysoidessani vapaaehtoisten motivaatioita, peilasin saamaani aineistoa Yeungin (2005, 107) luomaan teoreettiseen vapaaehtoisuuden motivaation timanttimalliin, jota käytin apuna aineiston luokittelussa. Tämän teoreettisen mallin käyttöä voidaan perustella sillä, että sen turvallisuutta ja käyttökelpoisuutta on jo vakavasti pohdittu ja selvitetty (Hirsjärvi & Hurme 2008, 148–149).

Haastattelujen analysointivaihe vaati aineistoon moneen kertaan palaamista ja uudelleen analysoimista. Tulkittaessa laadullista aineistoa, ei kyseessä ole kertsuoritus vaan sen kanssa on keskusteltava koko prosessin ajan. Lopullinen teoria syntyy aineiston käsittelyn myötä ja se saa myös vaikuttaa aineiston tulkintaan, jolloin syntyy niin kutsuttu hermeneuttinen spiraali. (Anttila 1996, 182.) Tuulosiossa käyn läpi saamiani tuloksia puhuen esiintyvistä ilmiöistä yleisesti, mutta tuon esiin yleisestä poikkeavia yksittäistapauksia. Tein myös hieman aineiston kvantifiointia, jossa eri ilmiöiden ilmaantuvuus voidaan laskea (Tuomi & Sarasjärvi 2018, 135).

6 TULOKSET

6.1 Haastatteluun osallistuneet sekä leirien teema

Tutkimukseeni osallistuneet vapaaehtoiset edustavat varsin perinteistä tämän päivän vapaaehtoistyöntekijän profiilia. Kuviosta 7 ilmenee, miten leirin aikana haastateltavat olivat ikäluokaltaan väliltä 18–28-vuotiaita. Molemmista kohderyhmän leireistä saatiin edustajia haastatteluun ja mukana oli yhteensä viisi eri kansallisuutta. Kukaan ei puhunut äidinkielenään englantia, mutta kaikkien haastateltavien englannin kielen taito oli sellaisella tasolla, että kommunikointi onnistui hyvin. Vastaajista neljä oli opiskelijoita leirin aikana, yksi vietti välivuotta ja yksi ilmoitti olleensa työtön. Kahdella vastaajista oli aikaisempaa kokemusta kansainvälisistä vapaaehtoistyöleiristä ja lopulle neljälle vastaajalle kyseinen leiri oli ollut heidän ensimmäisensä.

Kuvio 7. Haastattelun edustajat

Molemmat leirit olivat tyypiltään (ENVI) eli ympäristöteemallisia (ks. Kuvio 2), missä työprojektit ovat yleensä fyysistä, ulkona luonnossa tehtävää työtä. Keskustelut haastateltavien kanssa leirien teemoista, ei kuitenkaan tuottanut odotuksista huolimatta juurikaan aineistoa. Vapaaehtoiset kertoivat ymmärtäneensä teeman, mutta eivät selkeästi pitäneet sitä niin merkityksellisenä asiana. Suurimmalle osalle kyseinen leiri oli heidän ensimmäisensä, joten voi siis myös olla, että vapaaehtoiset eivät tienneet, että leireillä tulisi käydä ilmoitettua teemaa jollakin tavalla läpi. Toisaalta saatettiin kokea, että leirin teemaa käytiin läpi työprojektin kautta.

6.2 Motivaatio vapaaehtoisuuteen

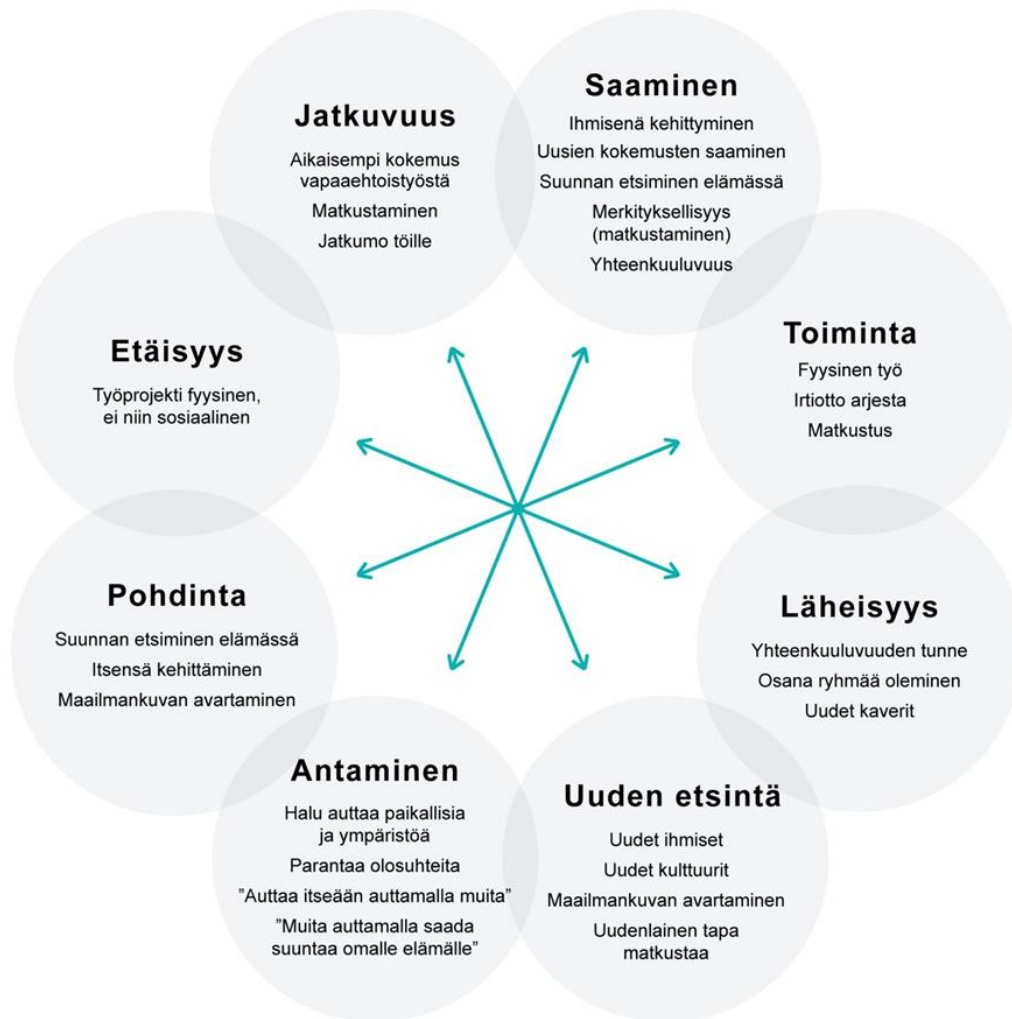
Aineistosta ilmeni erilaisia motivaatiotekijöitä vapaaehtoisuuteen ja miksi juuri kyseinen leiri oli valittu. Kyseisten leirien valintaan motivaatiotekijät olivat varsin yhtäläiset, joista kaksi tekijää hallitsi erityisesti: Suomi ja Leiriprojekti. Suomi nähtiin eksoottisena maana ja sen luonto kiehtovana, mikä haluttiin itse kokea. Myös itse leiriprojektit houkuttelivat vapaaehtoisia, ympäristöteemallaan ja fyysisellä ulko-työllä. Motivaatio yleisesti vapaaehtoisuuteen vaihteli jonkin verran. Yleisimmiksi motivaatiotekijöiksi mainittiin muun muassa: matkustaminen (erilainen tapa matkustaa), uusien ihmisten tapaaminen, uusien kulttuurien kohtaaminen, auttaminen, maailmankuvan avartaminen, irtiotto arjesta, fyysinen työ ja suunnan

etsiminen elämässä sekä itsensä kehittäminen. Nämä kaikki tekijät ovat sijoitettavissa Yeungin (1999) neljään vapaaehtoistyö orientaatioon (ks. Kuvio 8) sekä myös Yeungin (2005) timanttimaliin (ks. Kuvio 9).

Kuvio 8. Tulokset neljässä orientaatiomallissa

Yeungin (2005, 108–109) timanttimalissa motivaatiotekijät ovat vuorovaikutuksessa keskenään, eikä yksi tekijä ole toista parempi. Tekijöistä jatkuvuus, saaminen, etäisyys ja pohdinta ulottuvat sisään päin vapaaehtoiseen itseensä ja uuden etsintä, läheisyys, antaminen sekä toiminta taas vapaaehtoisesta niin ikä ulospäin. Sijoitin Kuviossa 9 aineistosta keräämiäni motivaatiotekijöitä timanttimaliin seuraavasti:

Kuvio 9. Tulokset timanttimallassa

Saaminen - Antaminen: saamiseen sijoitin itsensä kehittäminen, uusien kokemusten saaminen, suunnan etsiminen elämässä, merkityksellisyys (matkustamiseen) ja yhteenkuuluvuus. Antamiseen puolestaan halu auttaa paikallisia, ympäristölle hyödyllistä työtä, parantaa olosuhteita sekä "auttaa itseään auttamalla muita" ja "muita auttamalla saada suuntaa omalle elämälle." Tästä huomaa miten kytköksissä nämä ulottuvuudet ovat toisiinsa sekä toiminnan vastavuoroisuuden.

And of course, you are like helping yourself, if you are feeling chill and relaxed yourself, then you feel like doing well to the society as well. Then the thing is going naturally you are not even thinking you are helping -it goes by itself.

Jatkuvuus - Uuden etsintä: jatkuvuuteen voitiin sijoittaa aikaisempi kokemus vapaaehtoistyöstä, halu kehittää ammatillista osaamista sekä matkustaminen. Vapaaehtoistyöleiri nähtiin myös hyvänä tilaisuutena välivuotta pidettäessä, tai kun opiskeluista tai töistä oli taukoa. Näin se voi toimia ikään kuin toiminnan jatkumona. Uuden etsintään sopivat vastapainon hakeminen arkeen (irtiotto), uudet ihmiset, uusien kulttuurien kohtaaminen ja maailmankuvan avartaminen sekä uudenlainen tapa matkustaa.

Generally, I have volunteered before, but not in workcamps, my first thought to participate in volunteering is to gain some experience in the field that I am choosing which is going to broaden my mind in general and meeting people in that field.

Etäisyys – Läheisyys: ainoana tekijänä etäisyyteen voitiin sijoittaa halu tehdä fyysistä työtä, jossa ei tarvitse olla koko ajan sosiaalinen. Läheisyyteen taas yhteenukuluvuudentunne, halu olla osana ryhmää, uudet ihmissuhteet. Yksi haastateltavista kertoi olevansa hyvin ujo, ja käyttää vapaaehtoistyö leirejä kanavana saada rohkeutta kohdata uusia ihmisiä.

There are many things, but the first thing would be, even at the beginnings of the workcamp, I am always shy, and in general in life I am shy, and so I thought that I could go to workcamp to spending time with people I do not know. So, first more for developing myself as a person and to go more towards to people.

Pohdinta – Toiminta: pohdintana voidaan nähdä, miten vapaaehtoisleirille lähdettiin etsimään itseään sekä suuntaa elämälle ja halua avartaa omaa maailmankuvaa. Toimintaan voidaan sijoittaa taas fyysinen työ sekä poikkeavuus arjesta (irtiotto) ja matkustaminen.

First of all, I was a very strange point in my life, because I thought I was not doing anything real and I was also feeling a little bit lonely, so I decided that it would be very good for me to travel, help, work and meet a new and interesting people.

6.3 Odotukset leirejä kohtaan

Itse leirejä kohtaan haastateltavat eivät kokeneet kovinkaan paljoa odotuksia. Se saattoi johtua myös siitä, että suurimmalle osalle kyseinen leiri oli ollut heidän ensimmäisensä. Kuten yksi haastateltavista kertoi, ettei tiennyt mitä odottaa, koska hänellä ei ollut aikaisempaa kokemusta ja toinen sanoi, ettei halua luoda ennalta odotuksia leireistä. Ainut varsinaisesti leireihin liittyvä odotus koski työprojektia. Kaksi Haastateltavista mainitsi, että he olivat odottaneet enemmän työtä. Kummallakaan se ei ollut kuitenkaan vaikuttanut negatiivisesti kokemukseen.

Sometimes when we would come in the morning. ---- Then we arrived, and they were like “oh we do not need you, we kind of did all the job! You can have a rest and have fun.” And we were like well that is great, but can we stay and do something else?

Kaksi haastateltavista puhui myös murehtineensa paljon, miten perusjärjestelyt tulisivat toimimaan (ruoka, majoitus), mutta tämä oli enemmänkin huoli tuntemattomasta, kuin varsinainen odotus. Yksi haastateltava odotti erityisesti uusia sosiaalisia suhteita ja yhteenkuuluvuuden tunnetta ja tämä voidaan linkittää suoraan motivaation läheisyysulottuvuuteen. Suurimmat odotukset kohdistuivat lähinnä Suomeen ja suomalaisuuteen. Jokainen haastateltavista oli odottanut Suomen ja suomalaisten olevan täysin erilaisia. Haastateltavat sanoivat odottaneensa näkevän ja kokevan Suomen luonnon ja sen ääriolosuhteet (talvi). Suomi nähtiin hyvin eksoottisena kohteena ja esimerkiksi yksi haastateltava oli ollut aidosti huolissaan, selviäisikö hän hengissä kylmästä. Suomen luonto on yleensä monelle ulkomaiselle nuorelle elämys (Ylikoski 2015).

Jokaisella haastateltavalla oli jonkinlaisia odotuksia suomalaisista, ja ne liittyivät yleisesti suomalaisiin stereotypioihin kylmyydestä, etäisyydestä ja ujoudesta tai käsitykseen ”pohjoismaalaisuudesta” yleensä. Stereotypiat koostuvat yleensä tietyistä adjektiiveista, joilla kuvataan erilaisia ihmisryhmiä. Mielikuva jonkin tietyn maan asukkaasta sisältää myös kuvan maasta, asukkaiden ulkonäöstä, käyttäytymisestä ja suhtautumistavoista. (Taajamo 2005, 63–64.) Yhdellä haastatelluista ei ollut mitään käsitystä suomalaisista, mutta hän oli ajatellut, että kaikki ihmiset maailmassa ovat samanlaisia kuin hänen maassaan:

Yeah I did not know anything. I thought for some reason, I thought that all the persons, all people in the world are similar to -- (how they are in my country).

Ei ole kuitenkaan olemassa oikeaa tai väärää stereotypiaa ja ne ovat ainoastaan kuvailua. Niistä syntyy ennakkoluulo, vasta kun niihin liitetään kielteinen tai myönteinen asenne. (Taajamo 2005, 64.) Yhdellä haastateltavista oli ennakkoluuloja suomalaisia kohtaan, sillä hän oli tavannut työssään suomalaisia turisteja aikaisemmin ja koki heidät hyvin epäystävällisiksi. Tämän vuoksi Suomeen saapuessa hän oli hämmentynyt suomalaisten ystävällisyydestä ja ennakkoluulo oli rikkoutunut välittömästi. Lukuun ottamatta odotuksia työn määrästä, haastateltavat kokivat, että odotukset olivat täyttyneet, eritoten Suomen luonnon suhteen. Stereotypiat olivat rikkoutuneet ja enemmistö kertoi kokemuksen jopa ylittäneen kaikki odotukset.

6.4 Kokemus leirin työprojektin merkityksellisyydestä

Yksilöllä merkitysten muodostaminen on pitkä prosessi, johon vaikuttavat koettujen asioiden lisäksi myös yksilölliset, yhteisölliset sekä kulttuuriset tekijät ja luokittelut. Yksilön kasvatus jo vaikuttaa siihen, mitä hän arvostaa ja mitkä asiat ovat merkityksellisiä hänelle itselleen. Merkitykset kuitenkin muuttuvat, kun niitä käsitellään. (Löfblom 2013, 16, 33.) Haastatelluista kaksi koki varsinaisen työn leirillä merkitykselliseksi, kaksi löysi merkityksellisyyden muualta ja kaksi puolestaan ei kokenut työtä ollenkaan merkitykselliseksi. Vastaukset eivät olleet täysin yksiselitteisiä, mikä teki aiheesta mielenkiintoisen. Yksi haastateltava koki työn olleen merkityksellistä niin yleisesti kuin myös hänelle itselleen. Toinen haastateltava taas kertoi, että työnteko oli enemmänkin hauskanpitoa kuin varsinaista työtä, mutta mainitsee kuitenkin:

I mean it is volunteering for a reason, so you should let people do what they like, and that is when they do it with hearts. I mean when people do it willingly, they remember it longer. Through workcamps—you get to know to the culture better, that is how it makes travel more meaningful.

Tämä kommentti käsittelee sekä vapaaehtoistyön luonnetta että keskustelua vapaaehtoistyöturismista. Useampi haastateltavista mainitsi tämän erilaisen, ehkä kestävämmän tavan matkustaa. Tai toisaalta helpon ja turvallisen tavan matkustaa: *”Great opportunity to travel, as an eighteen year old.”* Yksi haastateltavista ei kokenut työn olleen niin merkityksellistä kuin olisi toivonut, vaan koki sen enemmän ”puuhasteluksi”. Toinen haastateltava puolestaan totesi, että työ ei ehkä ollut niin merkityksellistä, mutta itse paikka, jonne työtä tehtiin, on tärkeä ja siksi työ tuntui merkitykselliseltä. Eräs haastateltavista kertoi, että koki työn auttavan leiripaikkaa ja täten sen olevan merkityksellistä. Hän kuitenkin uskoi, että leirisäntä olisi voinut luoda työprojektiksi jotakin vielä merkityksellisempää, sillä motivaatiota olisi siihen löytynyt. Yksi haastateltava taas sanoi, että työ tuntui merkitykselliseltä, mutta enemmänkin vapaaehtoisryhmälle itselleen.

I am not sure there was a meaning behind the work itself, I mean of course it was like a hard work, but I think the meaning behind it was helping the place and helping each other to finish something. That is how I felt.

6.5 Oppiminen leireillä

Jokainen haastateltava kertoi oppineensa jotakin Suomen kulttuurista ja osa vähän jopa suomen kieltä. Myös odotuksissa mainitut stereotyyppien rikkoutumiset ovat kulttuurienvälisestä oppimisesta parhaimmillaan. Viisi haastateltavista kertoi oppineensa työn kautta uusia taitoja ja tekniikoita. Moni mainitsi näiden saatujen taitojen olevan varsin uniikkeja, mitä ei todennäköisesti olisi koskaan muualla oppinut. Jokainen haastateltava mainitsi myös kulttuurienvälisen oppimisen olleen rikasta ja tämä oppiminen oli tapahtunut nimenomaan ryhmän kesken. Yksi haastateltavista mainitsi, että suurin oppiminen oli tapahtunut ryhmän ja leirin ohjaajan kesken, jolloin oppiminen oli tapahtunut ikään kuin luonnostaan.

I would say okay 65-75% of what I learnt came from my team, from my group, from my team leader.

Kolme haastateltavista oli oppinut tai vahvistanut sosiaalisia taitojaan. Itseluottamus ja rohkeus kohdata uusia ihmisiä oli kasvanut. Rohkeus käyttää vierasta kieltä tuntemattomien kanssa oli lisääntynyt ja inspiroinut oppimaan kieltä lisää.

I guess I am like less scared of life also, it removes some of my fears about meeting new people.

Even though I could not communicate perfectly in English, I could communicate and share our thoughts, so this gave me the courage to go back home and start the lessons to improve myself and learn English.

I actually gained more confidence when it comes to meeting new people, it made me more chill with new people and more courage to go to the new situations. Actually I was a much more confident person after that camp.

Eräs haastateltava oli oppinut, ettei enää halua matkustaa vain turistina, vaan haluaa esimerkiksi tällaisten projektien avulla päästä tutustumaan enemmän paikalliseen kulttuuriin ja oppia ymmärtämään sitä. Tämä yhdistyy jälleen ajatukseen merkityksellisemmästä matkailusta.

First of all I know now how I want to travel. I want to experience the country and not just to do the tourist things.” –Before this workcamp I did not realize what I am missing.

6.6 Vapaaehtoisten tyytyväisyys ja ehdotukset leirejä koskien

Leireillä erityistä tyytyväisyyttä olivat lisänneet perusjärjestelyjen toimivuus. Kaikki olivat olleet tyytyväisiä majoitukseen ja etenkin ruokajärjestelyitä keuhuttiin:

We had this girl who could not have lactose and stuff and there was some treats some special dessert cooked especially for her and it was so kind, and we would all be again like all those people are treating us so well –and it was just lovely, and I have never met something like that anywhere else in the world.

Tämä haastateltava kertoi hänen ja muiden vapaaehtoisten olleen otettuja, miten keittiöhenkilökunta oli ottanut jokaisen vapaaehtoisen erikoisruokavaliot huomioon, luoden näin tunteen siitä, että heitä arvostetaan ja että heistä välitetään.

Suomessa on ehkä totuttu jo tällaiseen toimintaan, mutta näin ei ole joka maassa. Hän kertoi myös kokeneensa olonsa arvotetuksi, kun hänen ei tarvinnut osallistua erääseen työprojektiin, joka oli vastoin hänen henkilökohtaisia arvojaan. Hänelle merkitsi paljon, kun hän koki, että hänen arvojaan kunnioitettiin.

Tyytyväisyyttä lisäsivät myös muut vapaaehtoiset ja heidän kanssaan koettu yhteenkuuluvuus, ympäristön ainutlaatuisuus ja eksoottisuus. Vapaa-ajan toimintaan ja siihen tarjottuihin aktiviteetteihin oltiin myös hyvin tyytyväisiä. Etenkin Saunasta nautittiin ja tämä tietysti lämmittää suomalaisen mieltä. Eräs haastateltavista kertoi erityisesti nauttineensa työpäivän jälkeisestä yhteisestä vapaaajasta muiden vapaaehtoisten kanssa. Tasapaino työn ja vapaa-ajan välillä on tärkeää ottaa huomioon. Esimerkiksi yksi haastateltavista kertoi, miten rupesi väsymään leirin loppua kohden työhön, joka oli fyysisesti hyvin raskasta, mutta koska myös vapaa-aikaa annettiin tasapainoksi vähän enemmän, jaksoi hän hyvin leirin loppuun. Eräs haastateltava toivoi ryhmäkokiin kiinnitettävän enemmän huomiota. Hänen omien kokemuksien perusteella pienempi ryhmäkoko 10–11 vapaaehtoista on parempi kuin esimerkiksi 15–20 vapaaehtoista. Pienemässä ryhmässä on mahdollista tutustua enemmän jokaiseen ryhmäläiseen ja luoda yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Vapaaehtoisten tyytyväisyyteen vaikuttivat siis eniten perusasioiden (ruoka, majoitus) kunnossa oleminen sekä sopiva määrä vapaa-aikaa ja aktiviteetteja. Kuukaan haastateltavista ei osannut sanoa mitään kielteistä tekijää, mikä olisi vaikuttanut heidän tyytyväisyyteensä. Tämä on tietysti kaiken kaikkiaan positiivinen tulos. Kaikki haastateltavista osallistuisivat uudestaan vastaavanlaiselle nuorisovaihdon kansainväliselle vapaaehtoistyöleirille ja suosittelisivat sitä muille ja monet olivat jo suositelleet.

6.7 Leirin vaikuttavuuden kokemus

Leirien vaikuttavuutta mitattaessa ihanteellisinta olisi tehdä arviointia ennen leiriä, leirin aikana ja sen jälkeen. Tästä on viime vuosina keskusteltu paljon kansainvälisten vapaaehtoistyö organisaatioiden kesken. Tutkimukseni päätarkoitus ei

ole mitata kyseisten leirien vaikuttavuutta, mutta aiheen ajankohtaisuuden vuoksi sekä työelämäyhteistyötahon toiveita kuunnellen, kysyin vapaaehtoisten omaa kokemusta leirien vaikuttavuudesta. Jokainen haastateltava koki leirin vaikuttaneen heihin tai heidän elämäänsä, useimmiten pysyvästi. Perspektiivin saamisen oli yleisin koettu vaikuttavuus:

“I cannot say that my life completely changed after that workcamp, but my mindset was changed. I see something from a different perspective.

Yksi haastateltavista mainitsi leirin rikkoneen stereotyyppioita Suomea ja suomalaisuutta kohtaan ja hän koki nähneensä asiat suomalaisesta perspektiivistä. Hän sanoi suurimman vaikuttavuuden olleen kuitenkin ”tunteellinen vaikuttavuus”. Hän kertoi miten leirillä tuli käytyä valtavasti erilaisia tunteita. Kaksi haastateltavista kertoivat suurimman vaikuttavuuden olleen se, miten paljon he oppivat, myös itsestään.

I guess I changed mentally also. I just see myself, I really feel that it really changed something in me, but I cannot really say what. I guess it is my general vision of life.

For me for definitely sure it had impact, I feel like I learned so much as a person, something inner of myself, and I gained a new perspective.

Yhdelle haastateltavalle suurin vaikuttavuus oli se, että hän oli saanut paljon uusia ja hyvin uniikkeja kokemuksia, joita ei muualla maailmassa voisi koskaan saada. Hän uskoivat näiden kokemusten vaikuttavan läpi hänen elämänsä. Osa koki joutuneen ja myös päässeen, haastamaan itseään. Esimerkiksi kaksi haastateltavista mainitsi leirin olleen pisin aika pois kotoa tai pisin aika yksin matkustaessa ja täten he olivat haastaneet itsensä ja kokivat onnistumisen tunnetta.

It was my longest durable time away from home, and for not just you know rest, to have fun but for some meaningful responsible timing, and so it was a big thumbs up for myself, okay I did a great job, I went there and did some change, met some friends, I learned so much, and created so many emotions and memories, so yes absolutely (it had impact).

It was actually a very life changing experience, because before that there were many things I had not done before. All these things were like really scary, so it was a really big step out of my comfort zone, in like many aspects. So, I felt completely different from that moment on.

Kaksi haastateltavaa taas koki vaikuttavuuden inspiraationa, joka ilmeni joko haluna toteuttaa jotakin yleishyödyllistä omassa paikallisessa yhteisössä tai kyseenalaistamalla ja pohtimalla, miksei omassa maassa ole tällaisia käytäntöjä ja miten niitä voisi sinne viedä. Toinen heistä koki saaneensa inspiraation lisäksi yleisesti sellaisen ”kipinän”, joka antoi rohkeutta ja motivaatiota tehdä asioita. Vaikuttavuus voidaan nähdä tässä eteenpäin vievänä voimana.

I felt very like innovated and interested. I was very impressed by these very actions, and I would tell, when I came back to my country, people about it, have you heard about it, and they start to talk.

Through this experience I understand that I could also offer to improve also my town and my country, so I think this was the most important impact for me.

Kaksi haastateltavista sanoi leirin ehdottomasti olleen heidän elämänsä parhaimpia kokemuksia: ”I mean it was a life-changing experience!” On positiivinen tulos, että jokainen haastateltava oli kokenut leirin vaikuttavaksi.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

7.1 Leirien teema sekä vapaaehtoisten motivaatiot ja odotukset

Tutkimukseni tavoitteena oli selvittää haastattelujen avulla, miten entiset vapaaehtoiset kokivat leirin teeman toteutuneen leireillä, käsiteltiinkö sitä ja vastasiko ilmoitettu teema leirin varsinaista sisältöä. Oli mielenkiintoista, miten odotuksista huolimatta, leirien teemat eivät tuottaneet merkittävää aineistoa. Toisaalta se itessään voidaan nähdä merkittävänä tuloksena. Tästä voidaan vetää johtopäätös, että joko juuri kyseiset haasteltavat eivät pitäneet leirien teeman käsittelyä

tärkeänä, tai sitten se ei ylipäättänsäkään ole niin tärkeä elementti vapaaehtoisille. Tulos on sinänsä mielenkiintoinen, sillä nuorisovaihdolla on kuitenkin ajatus leirien tavoitteellisemmasta oppimisenäkökulmasta, joka voi liittyä leirien teemoihin. Toisaalta kellään haastateltavista ”oppiminen”, ei ollut varsinaisesti motivaationa osallistua leireille, jolloin he eivät ehkä odottaneetkaan sitä. Voi myös olla, että ehkä teema koettiin työprojektin kautta läpikäytäväksi.

Jokainen haastatelluista odotti saavansa jotakin kyseisestä toiminnasta ja motiivit vapaaehtoisuuteen olivat varsin omaehtoiset ja aineisto on näin samassa linjassa aikaisemman tutkimustiedon ja teorioiden kanssa. Vapaaehtoisuus todella koettiin omana projektina, joka palkitsee henkilökohtaisesti (Yeung 2002, 37). Aineistosta selvisi, että tulokset yleisimmistä motivaatiotekijöistä sijoittuvat Yeungin (2005) timanttimallin ulottuvuuksille: *saaminen, antaminen, uuden etsintä ja läheisyys*, mikä kulkee varsin samalla linjalla aikaisempien tutkimusten kanssa. Tämänkin tutkimuksen aineistosta käy ilmi myös motivaatioiden monitahoisuus sekä vastavuoroisuus. Yeungin (1999) neljästä orientaatiomallista taas *tekemisen kaipuun orientaatio* korostui aineistosta eniten. Tähän orientaation vaikuttaa keskeisesti yksilön elämäntilanne ja vapaaehtoisuudesta on lähdetty hakemaan mielekästä toimintaa, merkityksellisyyttä sekä elämäkokemuksia. (Yeung 1999, 43.) Haastateltavien profiili ja elämäntilanne leirien aikana, sopii hyvin yhteen heidän mainitsemiensa motivaatiotekijöiden kanssa.

Matkustus on motiivina vapaaehtoisuudelle hyvin yleinen, ja vapaaehtoistyöleirit voidaan nähdä erilaisena, kestävämpänä tapana matkustaa. Toisinaan tietynlainen vapaaehtoisturismi herättää kysymyksiä, kuka hyötyy projektista ja millä tavoin? Voidaan kuitenkin nähdä varsin rohkaisevana, että nykyinen sukupolvi näkee itsensä maailmankansalaisena, jolla on vastuu myös globaaleista ongelmista, kuten köyhyys ja ympäristö (Rochester 2009, 111–114). Saamassani aineistossa ympäristön suojelemisen sijaan, pääpaino tuntui kuitenkin olevan enemmän siinä, että tällainen matkustusmuoto antaa paljon enemmän mahdollisuuksia tutustua syvemmin paikalliseen kulttuuriin tuoden näin merkitystä matkustamiseen. Vapaaehtoistyön motiivit perustuvat kulttuurista huolimatta usein altruismin ja egoismin sekoitukseen. Kuitenkin eroja löytyy, esimerkiksi maantieteellinen sijainti ja sosioekonominen tausta voivat vaikuttaa vastaukseen

motivaatiosta, joten maakohtaiset tutkimukset olisivat silti tarpeen. (Rochester 2009, 121, 128).

Niin kutsuttu toiminnallinen lähestymistapa linkittää motiivin toimintaan. Tämän vuoksi vapaaehtoistyö (toiminta) voidaan nähdä vastauksena johonkin tarpeeseen (motivaatio). Jos toiminnallinen lähestymistapa yhdistetään vapaaehtoistyöhön, voidaan nimetä 6 erilaista motivaatiota: arvot, ymmärtäminen/oppiminen, uran edistäminen, sosiaalisuus/uudet ihmiset, asioiden pakeneminen ja itsensä kehittäminen. (Rochester 2009, 123.) Myös kaikilla haastateltavilla motiivina oli halu ymmärtää, kehittyä tai saada uusia kokemuksia. Tällaisilla vapaaehtoistyöprojekteilla pystytään ehkä vastaamaan tähän tarpeeseen joka nuorilla, kansallisuudesta riippumatta, voi olla.

Vaikka leireille olisi lähdetty varsin ”minäkeskeisistä” motiiveista, niin leireiltä oli palattu takaisin ymmärtäväisempänä, avarakatseisempänä ja rohkeampana kohdata uutta. Nuoren osallistuessa koulun tai yhteisön toimintaan luoden erilaisia ihmissuhteita, lisää se hänen kykyään ymmärtää, miten ihmiset tulevat erilaisista taustoista, erilaisine tarpeineen ja ideoineen. Tämä lisää kunnioitusta erilaisuutta kohtaan ja empatiakykyä. (Pancer 2015, 100.) Haastateltavat olivat kaikki kokeneet ryhmäytymistä ja yhteenkuuluvuutta oman ryhmänsä kanssa, erilaisista kulttuurillisista taustoista huolimatta. Nyt vuosi leirien jälkeen, osa piti edelleenkin yhteyttä keskenään.

Odotukset vapaaehtoisilla liittyivät lähinnä stereotyyppisiin odotuksiin suomalaisuudesta, mutta nekin rikkoutuivat Suomeen saavuttaessa. On myös hienoa kuulla, että jokainen haastateltavista koki oppineensa leirin aikana Suomen kulttuurista. Kuten Albert Einstein on aikoinaan todennut: ”*On helpompi purkaa atomi, kuin ennakkoluulo,*” on stereotyyppioita ja ennakkoluuloja vaikeaa oppia pois. Opetus auttaa niiden näkyväksi tuomisen ja tiedostamisen, mutta niiden todelliseen muuttumiseen tarvitaan yleensä henkilökohtainen kokemus. Esimerkiksi olemalla vuorovaikutuksessa vieraan kulttuurin edustajan kanssa, kuten näillä leireillä ollaan. (Taajamo 2005, 64–65.)

7.2 Työprojektin kokeminen merkitykselliseksi

Tutkimukseni yhtenä tavoitteena oli selvittää haastattemieni vapaaehtoisten kokemuksia työprojektin merkityksellisyydestä leireillä. Merkityksellisyyden kokemisen tärkeys on noussut esiin muissakin vapaaehtoisuutta koskevissa keskusteluissa. Osallistuin syksyllä 2020 kansainväliselle virtuaalivapaaehtoistyöleirille (100 Years of Workcamps), jonka teemana oli kansainväliset vapaaehtoistyöleirit. Myös siellä aihe työn merkityksellisyydestä tuli esille: jos työ koetaan merkityksettömäksi ”puuhasteluksi”, voi se vaikuttaa huomattavasti motivaatioon. Onneksi kyseisillä haastateltavilla näin ei ollut tapahtunut. Vapaaehtoisten on tärkeää ymmärtää, mitä tehdään ja miksi.

Haastatelluista vain kaksi oli kokenut työn merkitykselliseksi, heistäkin toinen uskoi, että työ voisi olla vieläkin merkityksellisempää. Toiset kaksi haastateltavista eivät kokeneet leirien työtä ollenkaan merkitykselliseksi. Lopulle kahdelle kokemus työn merkityksellisydestä ei ollut haitannut, tai merkitys oli löydetty jotakin muuta kautta. Havainto työn merkityksellisyydestä enemmän ryhmälle kuin itse tarkoituksena oli kiintoisa. Yeung (2002, 37) puhui miten vapaaehtoistyön tulisi olla palkitsevaa ja sillä tulisi olla jotakin arvoa tekijöille ja myös jotta se koettaisiin vaikuttamisen välineenä, tulosten tulisi olla näkyviä. Ehkä aina ei tarvita konkreettisia näkyviä tuloksia, vaan työn merkitys ryhmälle ja ryhmähengen rakentaminen voi olla merkitys itsessään.

Työleireillä on hyvä tilaisuus harjoitella ryhmätyötaitoja ja ryhmän on työskenneltävä yhdessä projektin onnistumiseksi. Oppiminen tapahtuu sekä yksilön ajattelussa, sosiaalisena sekä osallistuvana prosessina. Vuorovaikutus ryhmässä mahdollistaa näkemysten ja kokemusten peilaamisen, jäsentämisen, muokkamisen sekä jakamisen. (Korhonen 2005, 234.) Ehkä tällainen ryhmäkokemus yhdessä oppimisesta voidaan nähdä yhtä merkityksellisenä kuin työ. Se myös vastaa motivaation Yeungin (1999) ryhmän kaipuun orientaatiosta. Toisaalta leireille, joissa nimenomaan työprojekteilla on painoarvoa, on vaatimuksena yleensä erillinen motivaatiokirje, joissa motivaatio työhön sitoutumiseen on osoitettava jo hakuprosessissa (esimerkiksi UNECSO:n maailmanperintökohteet).

Merkityksellisyyden kokeminen on hyvin henkilökohtainen psykologinen prosessi, kytkeytyen muun muassa yksilön arvoihin ja jokainen varmasti löytää merkityksellisyyttä eri asioista. Kokemukseen työn merkityksellisyydestä vaikuttavat siis monet tekijät. Yksi vapaaehtoinen voi lähteä työleirille nimenomaan itse työn takia, kun toiselle se voi olla täysin sivuseikka. Leireillä olisi jotenkin kuitenkin otettava nämä molemmat näkökannat huomioon. Jos vapaaehtoiset kamppailevat työn merkityksettömyyden kanssa, aihetta voidaan käsitellä ja löytää merkitys yhdessä ryhmän kanssa tai ohjaajan kanssa. Leiri-isännillä tulisi kuitenkin olla jonkinlainen merkitys järjestämälleen työlle ja osattava ilmaista merkitys niin, että kaikki sen kulttuurisista eroista huolimatta ymmärtävät.

7.3 Leiri oppimiskokemuksena

Leireillä oli tapahtunut monenlaista oppimista. Kulttuurienvälistä oppimista oli tapahtunut paljon ja se oli tapahtunut kuin itsestään, erityisesti vapaaehtoisten kesken. Toisella leireistä oli ollut leirin ohjaajan järjestämiä kulttuuri-iltoja, mutta riippuu ilmeisesti paljon leiristä ja vapaaehtoisista itsestään, tapahtuuko tällaista järjestettyä toimintaa vai ei. Kansainvälisillä vapaaehtoistyöleireillä on kuitenkin tärkeää tietoisesti ja ohjatusti pyrkiä kulttuurienväliseen oppimiseen ja taata leiriläisille turvallinen ja hyvä ympäristö kulttuurien kohtaamiseen.

Ei ole itsestään selvää, että kokemus johtaa suoraan oppimiseen. Jos esimerkiksi kulttuurillisia stereotypioita käsitellään liian yksipuolisesti, voi se pahimmillaan johtaa jopa vain niiden vahvistumiseen. Tämän vuoksi kokemus vaatii reflektointia, jotta se johtaisi merkittävään oppimiseen (Kaikkonen 2005, 253). Tässä tarvitaan tietynlaista ohjauksellista ja tavoitteellista otetta, johon esimerkiksi non-formaalin oppimisen keinot soveltuvat erinomaisesti. Eri kulttuurien kohtaaminen voi aiheuttaa myös konfliktitilanteita, joihin voidaan tarvita ryhmän ulkopuolisen ohjausta, jolloin leiri-isännällä on oltava valmiudet myös tarjota sellaista.

Leireillä oli opittu uusia uniikkeja taitoja, mutta kuitenkin kulttuurienvälisen oppimisen lisäksi suurin osa haastateltavista tuntui oppineen jotakin itsestään. Vie-raaseen kulttuuriin tutustuminen on hyvä keino tutustua myös omaan

kulttuuriinsa ja nähdä se uusin silmin (Taajamo 1999, 70). Mutta se on hyvä tapa tutustua myös itseensä, sillä ihminen ei ole vain oman kulttuurinsa tuote. Vieraiden kulttuurien kohtaaminen antaa mahdollisuuden peilata omia käsityksiä, merkityksiä ja itsestäänselvyyksiä, jotka ovat usein automatisoituneita. Eläminen vieraassa kulttuurissa saa yksilön pohtimaan omaa toimintaansa ja sen perusteltavuutta suhteessa toisenlaiseen käyttäytymiseen. (Taajamo 1999, 70.)

Nykyään kansainvälinen osaaminen on eduksi työmaailmassa. Kielitaidon lisäksi kyse on myös muista työelämävalmiuksista, kuten vuorovaikutustaidoista, kyvystä sietää epävarmuutta sekä ratkaista ongelmia. Kaikilla työaloilla on tultava toimeen erilaisten ihmisten kanssa sekä kyettävä ajattelemaan omaa kokemuspäiriään laajemmin. Kansainvälisyydellä voidaan nähdä myös syvempi merkitys, joka liittyy sivistykseen, kansalaistaitoihin ja siihen, että yksilö näkee itsensä osana maailmaa ymmärtämällä muita kulttuureja, uskomuksia ja tapoja. (Opetushallitus 2021.) Ne voidaan ymmärtää myös osana hyvän elämän taitoja.

7.4 Tyytyväisyyttä lisäävät tekijät leireillä

Tutkin työssäni myös erilaisia tyytyväisyys/epätyytyväisyystekijöitä, jotka vaikuttivat vapaaehtoisten hyvinvointiin ja koettuun tyytyväisyyteen. Tavoitteenani oli selvittää, tulisiko aineistosta esiin joitakin uusia mielenkiintoisia tekijöitä, joiden tiedostaminen voisi olla hyödyllistä nuorisovaihdolle sekä leiri-isännille. Tuloksista ilmenee, miten paljon perusasioiden kunnossa oleminen merkitsee. Se että perusasiat ovat turvattuna (ruoka, uni, hygienia), jättää yksilölle energiaa muihin asioihin.

Tähän vetoaa myös Abraham Maslowin (1943) kuuluisa tarvehierarkia, jonka mukaan ihmisen perustarpeet tulee olla tyydytettyinä ennen kuin hän toteuttaa ”korkeampia” tarpeitaan, kuten esimerkiksi arvonannon tarpeet tai itsensä toteuttamisen tarpeet. (Opetushallitus 2021.) Teoria ei toki ole täysin aukoton ja ansaitsee osaltaan kritiikkiä, mutta tässä yhteydessä se on varsin pätevä. Jos ihminen ei koe oloaan turvalliseksi, hänen on vaikea keskittyä avoimesti esimerkiksi oppimiseen. Turvallisuus on edellytys oppimiselle. Saapuminen vieraaseen maahan

ja kulttuuriin asumaan yhdessä muiden vieraiden ihmisten ja kulttuurien kanssa on jo itsessään stressitekijä ja tämän vuoksi leiri-isännän on erittäin tärkeää luoda samoin tein vapaaehtoisten saapuessa ystävällinen ja turvallinen ilmapiiri.

Tasapainon merkitys työn ja vapaa-ajan välillä on yleisesti tiedossa. Vaikka leireillä tehtävä työ ei sinänsä olisi raskasta on huomioitava, että kansainväliselle vapaaehtoiselle se voi olla ensimmäinen kerta, kun hän ylipäätänsä tekee fyysistä työtä. Leirien yhdenvertaisuuden periaatteena on, ettei vapaaehtoisilta vaadita aiempaa työkokemusta tai ammattitaitoa. Työolosuhteet ja ympäristö voivat olla uusia ja viedä näin enemmän energiaa, kun niihin ei ole totuttu. Esimerkkinä lumen kanssa työskentely, jos yksilö ei ole koskaan ennen oikeassa elämässä edes nähnyt lunta. Tässä leiri-isännillä on vastuu pitää huolta, että esimerkiksi vapaaehtoisten työvälineet, varusteet ja vaatteet vastaavat olosuhteita. Tärkeää olisi myös seurata vapaaehtoisten jaksamista ja joustaa tarvittaessa esimerkiksi työajoista, jotta vapaaehtoiset ehtivät palautua työstä tarpeeksi.

Toive pienemmistä ryhmistä on relevantti. McKenzie (2000), joka on tutkinut seikkailukasvatuksen hyötyjä oppimisessa, puhuu miten tietty ryhmäkoko (7–15) edistää ohjauksen tehokkuutta sekä henkilökohtaista kasvua, sillä tämän kokoinen ryhmä edistää paremmin vastavuoroisuutta, yhteenkuuluvuutta, jäsenten riippumattomuutta sekä suhteiden kehittämistä. (Allan, McKenna & Hind 2012, 7–8.) Pienemmissä ryhmissä kaikki vapaaehtoiset on helpompi ottaa huomioon myös ohjauksen ja valvonnan näkökulmasta ja se saattaa estää niin sanottujen ”kuppikuntien” syntymisen, mikä mahdollisesti sulkee osan vapaaehtoisista ryhmän ulkopuolelle.

7.5 Leirien vaikuttavuuden ilmeneminen

Selvitin tutkimuksessani vapaaehtoisten kokemuksia leirien vaikuttavuudesta. Yleensä vapaaehtoistyöleirien päättyessä ryhmäfiilis on tiivis, tunnelma korkealla ja tulevaisuudesta on positiivinen näkemys. Tämän vuoksi leirin ”loppuhurma” voi näkyä myös leirien lopuksi toteutettavissa loppuarvioinneissa. Juuri tämän vuoksi olisi tärkeää selvittää, miten pitkälle nämä positiiviset vaikutukset kantavat ja

ovatko ne muuttuneet osaksi yksilön elämäntapoja tai asenteita. (Siurala 2014, 37.) Tutkimukseni oli oiva tilaisuus selvittää tätä, sillä haastattelut toteutettiin noin vuosi leirien jälkeen. Haastateltavien kokemukset vaikuttavuudesta menivät varsin käsi kädessä heidän kokemansa oppimisen kanssa. Toki oppiminen jo itsessään on vahva vaikuttavuus. Voidaan varmasti vetää jonkinlainen johtopäätös siitä, että tällaisilla leireillä on varmasti aina jonkinlainen vaikuttavuus yksilöön.

Yksi merkittävä vaikuttavuuden ilmiö on vapaaehtoisessa heräävä halu vaikuttaa ja luoda muutosta, myös paikallisesti omassa maassaan, oman yhteisönsä eteen. Se että yksilö kokee ylipäättänsä voivansa vaikuttaa, on kytköksissä moniin tärkeisiin psykologisiin elementteihin, kuten voimaantuminen, omatoimisuus, tavoitteellisuus. Nämä taas ovat voimakkaita motivoimaan yksilöitä toimimaan tavoilla, jotka tuottavat positiivisia muutoksia niin heidän, kuin muidenkin elämässä. (Pancer 2015, 96.) Kahdella haastateltavalla leirin aikana herännyt inspiraatio tehdä muutosta sekä olla osallisena toimintaan myös omassa maassaan, on vaikuttavuutta parhaimmillaan. Leirien vaikuttavuus haastateltaviin näkyi myös siinä, miten jokainen jotenkin innostui ja oli kovin iloinen saadessaan muistella ja jakaa kokemuksiaan omasta leiristään. Ajattelin, että ehkä tämä oli minulta se palkkio haastateltaville heidän osallistumisestaan haastatteluun.

Also thank you for making me recall all these old times, I am totally grateful. Thank you for making me happy.

To be honest, before I had forgotten some of the things here and then about my experience, how I was feeling one year ago, but now, it is like this energy is coming back! It is strange!

Laadullisella tutkimuksella ei pyritä yleistykseen, vaan pikemmin ymmärtämään jotakin ilmiötä ja tämä oli minunkin tutkimukseni tavoite (Tuomi & Sarajärvi 2018, 98). Tavoitteenani oli tutkia kansainvälisten vapaaehtoisten kokemuksia nuorisovaihdon leireistä. Tarkoituksena ei ollut niinkään yleistää tutkittavia ilmiötä, vaikka ne myötäilevätkin jo aikaisempia tutkimuksia. Aineistosta voi nähdä miten motiivit, odotukset, merkityksellisyys, oppiminen sekä vaikuttavuus ovat kaikki tietyllä tavalla sidoksissa toisiinsa. Ne ovat vastavuoroisessa suhteessa keskenään ja tämän vuoksi leirien sisältö tulisi rakentaa niin, että se huomioi ihmisen kokonaisuutena ja ottaa nämä elementit huomioon tiedostaen ne.

8 POHDINTA

8.1 Eettisyys ja luotettavuus

Kvalitatiivisessa tutkimusotteessa tutkijan oma elämäkokemus, mielenkiinto ja kokemus aiheesta tai vaikka ammatti, vaikuttavat helposti tutkimuksen lähestymistapaan ja tutkijalle korostuvat hänelle jo ennestään tutut piirteet aineistossa. Haasteena on pysyä objektiivisena ja poimia aineistosta myös itselle vieraat piirteet ja huomioida ne yhtä lailla. (Anttila 1996, 180–181.) Käytin omaa kokemustani leireiltä hyödyksi, mutta pyrin koko tutkimusprosessin ajan olemaan kuitenkin tietoinen omista oletuksistani aiheesta ja pysymään mahdollisimman puolueettomana.

Teemojen valinta ja aineiston rajaus oli haastavaa. Olin opinnäytetyöni aiheesta hyvin kiinnostunut ja suurimmaksi haasteeksi työssäni tulikin aiheen rajaus. Olin kiinnostunut saamaan vastauksia liian moneen tutkimuskysymykseen ja olisin varmasti voinut rajata aihetta vielä enemmän. Analysointivaiheessa huomasin myös, että haastatteluni teemoja olisi voinut muokata ja rajata paremmaksi. On todella tärkeää käyttää tarpeeksi aikaa haastattelurungon hiomiseen, jotta osataan kysyä oikeita kysymyksiä saaden näin tutkimuksen kannalta oleellista aineistoa. Tämä oli kuitenkin hyvä oppimiskokemus.

Eettisyys haastateltavia kohtaan varmistettiin tutkimuksessa sillä, että he olivat hyvin informoituja siitä, mitä varten haastattelu toteutetaan sekä mihin ja miten aineistoa käytetään. Haastattelun aineisto jäi anonymiksi ja tuloksista ei selviä tai ole missään kohtaa tunnistettavissa vastaajan henkilöllisyys. Kysyin haastateltavilta lupaa lainata heitä työssäni sitaatein ja pidin sitaatit alkuperäisellä kielellä (englanti). Päädyin tähän ratkaisuun koska koin sen eettisesti oikeaksi, sillä minulla ei ole tietoa ja taitoa toteuttaa käännöstyötä välttämättä oikeaoppisesti. Kuvailen sitaatteja kuitenkin raportissani suomeksi. Aineiston luotettavuutta varmistin sillä, että vaikka haastattelut toteutuivat etänä Zoom-alustalla, käytin ymmärtämisen varmistamiseksi ”itseään korjaavaa” haastattelutekniikkaa. Litteroinnin toteutin mahdollisimman nopeasti haastattelujen jälkeen, mikä lisää aineiston

luotettavuutta. Tutkimukseni aikana kelloin muulla henkilöllä ei ollut pääsyä aineistoon ja tuhoan haastatteluaineiston sekä muun materiaalin asianmukaisesti työn valmistuttua.

Teemahaastattelussa selvitin vastaajien profiilin ja kysyin heiltä tietoja leireistä. Leiritietojen kysyminen ei ollut sinänsä oleellista mutta kysyin niitä, jotta voisin itse ymmärtää leirin teemaa (ennalta määrättyä tai vapaaehtoisen itse määrittelemää) paremmin ja huomatakseni mahdollisia poikkeavuuksia sisällön kuvauksessa. Tiesin itse mistä leireistä oli kysymys, mutta pidin huolta, ettei tämä tieto tule ilmi aineistosta. Kuuden haastattelemani joukossa oli mukana eri sukupuolien edustajia. En nähnyt kuitenkaan tutkimuksen kannalta tarpeelliseksi tuoda sukupuolten määrällistä edustusta julki, enkä myöskään heidän kansallisuuttaan. Tämä oli myös yksi keino suojella haastateltavien anonymiteettiä.

Haastattelun yhtenä heikkoutena voidaan nähdä se, että se on aineistonkeruumenetelmänä varsin aikaa vievä (Tuomi & Sarajärvi 2018, 86). Aika tuli minullakin valitettavasti vastaan, sillä tavoitteenani oli ollut haastatella määrällisesti enemmän entisiä vapaaehtoisia. Koen silti, että sain tarpeeksi aineistoa, jolla vastata tutkimuskysymyksiini. En voi kuitenkaan vedota saturaatioon eli kylläntymiseen, sillä en tiedä mitä mahdollisesti uutta aineistoa loput haastattelukutsuun vastamattomat vapaaehtoiset olisivat saattaneet tuoda (Tuomi & Sarajärvi 2018, 99). Aineiston luotettavuuden kannalta on silti huomioitava, että haastatteluun osallistuminen oli vapaaehtoista, jolloin kohderyhmän edustajiksi saattoi valikoitua esimerkiksi vain ne henkilöt, joille kyseinen leirikokemus oli ollut positiivinen ja merkittävä.

Nuorisovaihtoa kohtaan toimin läpinäkyvästi ja kunnioittavasti sekä toteutin tutkimukseni niin, että se ei vahingoita tai loukkaa nuorisovaihdon toimintaa tai leirisäntiä. Varmistin myös, ettei aineistosta kykene tunnistamaan tutkittujen leirien isäntiä tai paikkaa. Pidin huolta, että pysyin objektiivisena ja otin huomioon puolueettomuusnäkökulman koko tutkimuksen ajan, jotta aineisto olisi luotettavaa (Tuomi & Sarajärvi 2018, 160). Tutkimuksen valmistuttua jaan sen yhteistyökumppanilleni, haastateltaville ja kutsun yhteistyökumppanin Allianssin nuorisovaihdosta kuulemaan opinnäytetyön julkistamista.

Laadullisessa tutkimuksessa eettisyyttä voidaan lisätä laadukkailla lähteillä sekä raportoinnin loogisuudella (Tuomi & Sarajärvi 2018, 149). Vaikka osa aineistostani on vanhahkoa, perustelen niiden käyttöä niiden vakiintuneisuudella aiheen kannalta, sekä niiden edelleen toimivan käyttöarvon vuoksi (Tuomi & Sarajärvi 2018, 183). Olen raportoinut jokaisen osan tutkimusprosessistani ja pitänyt samalla omaa opinnäytetyön prosessipäiväkirjaa. Tutkimusetiikan näkökulmasta toteutin tutkimukseni noudattaen hyviä tieteellisen käytännön lähtökohtia, kuten esimerkiksi rehellisyyttä sekä huolellisuutta koko prosessin asianmukaisessa raportoinnissa. Tutkimuksen suunnitteluun sekä teoriapohjan keräämiseen käytin paljon aikaa ja pyrin olemaan perusteellinen. Pidin myös huolta, että julkaisut ja niiden tekijät saivat asianmukaisesti kunnian työstään. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012, 6.)

8.2 Jatkotutkimusehdotukset

Leiri-isäntien haastattelu ei ollut oleellinen tämän tutkimuksen kannalta, sillä tarkoitukseni oli tutkia aihetta kansainvälisten vapaaehtoisten näkökulmasta. Leiri-isäntien haastattelu olisi kuitenkin kiinnostavaa sekä hyödyllistä tehdä jatkotutkimuksena. Tutkimukseni perusteella olisi tarpeellista tutkia, miten leiri-isännät näkevät leirien teeman merkityksen tai niihin liittyvän oppimisenäkökulman. Näin saataisiin kaikkien osapuolten näkökulmat aiheeseen esille ja nähdä, olisiko tarvetta avata dialogia nuorisovaihdon ja leiri-isäntien kesken aiheesta. Tällöin voitaisiin myös luoda tai päivittää yhteiset tavoitteet leireille. Työharjoitteluni aikana pohdimme myös mahdollisesta tarpeesta luoda leiri-isännille ohjeistusta leirien sisällöllisistä tavoitteista, mikä voitaisiin jakaa nuorisovaihdon puolesta. Havaintojeni mukaan tällainen olisi edelleen aiheellista toteuttaa ja keräämääni aineistoa voitaisiin hyödyntää tämän ohjeistuksen rakentamiseen.

Kansainvälisten vapaaehtoistyöprojektien vaikuttavuus ja sen mittaaminen on ollut mukana keskusteluissa viime vuosina organisaatioiden kesken ja esimerkiksi nuorisovaihdon yhteistyöjärjestön Alliance of European Voluntary Service Organisations on perustanut työtiimin (Monitoring and Evaluation Committee) muun muassa arviointilomakkeiden kehittämiseen (Alliance of European Voluntary

Service Organisations. About us. Working Groups and Committees. Monitoring and Evaluation Committee.) Myös erilaisia vaikuttavuuden mittaustyökaluja on kehitteillä. Yksi haastateltavista innostui tutkimuksestani etenkin vaikuttavuusteemasta ja keskustelimme, miten arviointia voisi tehdä leirin aikana enemmänkin. Hänen mielestään se voisi olla palkitsevaa myös vapaaehtoiselle itselleen sekä ryhmälle reflektoinnin kannalta, jos jo leirin aikana nähtäisiin mahdolliset muutokset. Olisi merkittävää tutkia ja saada tietoa myös siitä, miten pitkälle leirien vaikuttavuus yksilön elämässä ylipäätänsä kantaa.

Nuorisotyön vaikuttavuuden mittaaminen on haastavaa, etenkin jos mitattavan toiminnan prosessien ja kasvatuksellisten tavoitteiden toteutuksesta ei ole tietoa. Myös niin kutsuttuja ”pehmeitä taitoja,” joita leireillä opitaan, on haastavaa mitata. Kuitenkin työn arviointi, toiminnan kehittäminen sekä läpinäkyväksi tekeminen olisi hyvä olla systemaattisesti osa (nuoriso)työntekijöiden työtä. Tämä vaatisi sen, että työntekijöillä on tarpeeksi tietoa vaikuttavuudesta ja sen mittaamisesta sekä työkaluja siihen. Nuorisovaihdon leireille voitaisiin kehittää tällaisia jo leirin aikana helposti käytettäviä arviointilomakkeita ja antaa perehdytystä niihin. Vaikuttavuuden järjestelmällisen mittaamisen etuna on se, että kaikki osapuolet voivat pohtia työn kehittymistä. Ja kun saadaan tuloksia, voidaan niillä myös vakuuttaa päätöksentekijöitä työn merkityksellisyydestä (Siurala 2014, 26–27, 29).

Kiinnostavaa olisi, miten leirien lopussa esiintyvä ”loppuhurma” tai ”leirienergia” saataisiin valjastettua ja hyödynnettyä käyttöön. Toteuttamieni haastattelujen jälkeen, heräsi myös ajatus ylipäätänsä tällaisen myöhemmän kokemusten reflektoinnin tarpeelle. Ehkä nuorisovaihdon ja muiden vastaavien järjestöjen toiminnassa voisi olla oma paikkansa myös yhteisille kokemusten jälkireflektoinneille, jolla voitaisiin taas saada herätettyä henkiin tuota ”leirienergiaa” ja esimerkiksi hyödynnettyä sitä jonkin jatkoprojektin muodossa. Tässä on piilevä potentiaali, joka oikein valjastettuna voisi olla hyvinkin pitkälle kantava ja hyödyllinen.

Nuorisovaihdon vapaaehtoistyöleirit eivät ole pelkästään kansainvälisille vapaaehtoisille oiva tilaisuus kulttuurienväliseen kohtaamiseen, sillä ne ovat sitä myös suomalaisille vapaaehtoisille esimerkiksi leirin ohjaajana tai paikalliselle yhteisölle kotikansainvälistymisenä. Covid-19 pandemian vuoksi kaksi kesän 2020

leiriä toteutettiin kansallisena leirinä. Tämä herätti ajatuksen, voisiko tällaisia leirejä toteuttaa enemmänkin ottaen mukaan suomalaisten lisäksi esimerkiksi Suomessa asuvia maahanmuuttajia. Se voisi jo itsessään olla mielenkiintoinen ja rikastuttava projekti ja olla osana maahanmuuttajanuorien kotouttamista. Näihin leireihin sisältyisivät samat monikulttuurisen nuorisotyön ominaisuudet ja periaatteet sekä kulttuurienvälinen oppiminen non-formaalin oppimisen keinoin.

Allianssin nuorisovaihdon toiminta voidaan nähdä tärkeänä ja merkityksellisenä, sillä se mahdollistaa monelle nuorelle ympäri maailmaa ja lisäksi tasapuolisesti eri paikkakunnille ympäri Suomea tilaisuuden kulttuurienväliseen kohtaamiseen. Tämän tutkimuksen perusteella voidaan todeta, miten yksilön identiteettiä ja maailmankuvaa rakentavia kokemuksia tällaiset leirit voivat olla. Sosionomin osaamiskompetensseihin kuuluvat kyky arvioida kansallisia sekä globaaleja rakenteita, jotka tukevat yksilöiden hyvinvointia ja ehkäisevät syrjäytymistä. Tähän tarvitaan myös taitoja edistää osallisuutta ja osallistumisen mahdollisuuksia toimimalla yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, myös kansainvälisten. (Diakonia-ammattikorkeakoulu. Osaamisvaatimukset: Sosionomi (AMK).) Esimerkiksi sosionomin olisi hyvä tietää tällaisista kansainvälistymismahdollisuuksista, jotta niitä osattaisiin tarjota tasapuolisesti kaikille, sillä kansainvälisyys kuuluu kaikille.

Allianssin nuorisovaihdon keskeisinä arvoina ovat yhdenvertaisuus, tasa-arvo sekä kestävä kehityksen periaatteet. Näiden samojen arvojen voidaan nähdä ohjaavan myös sosiaalialan ammattilaisen toimintaa. Sosiaalialan eettiseen osaamiseen kuuluu taito toimia kulttuurisensitiivisesti, tukea moninaisuutta ja edistää vuoropuhelua eri kulttuurien välillä sekä tukea tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta (Diakonia-ammattikorkeakoulu. Osaamisvaatimukset: Sosionomi (AMK)). Tällä hetkellä leireille löytää tiensä helposti samankaltaisia avoimia ja jo valmiiksi aktiivisia nuoria. Yksi kysymys onkin miten tavoittaa ne, jotka voisivat hyötyä tällaisista leirikokemuksista eniten, kuten esimerkiksi syrjäytymisvaarassa oleva nuori. Säännöllinen tiedottaminen ja ammattilaisten kouluttaminen kansainvälisestä toiminnasta voisi olla ratkaisuna tähän. Kansainvälisessä nuorisotyössä on sosionomille mielenkiintoinen sauma laajentaa työskentelykenttäänsä sekä rikastuttaa omaa työtään ja ammatillista osaamistaan.

8.3 Oma ammatillinen kehittyminen

Alkuperäinen suunnitelmani osallistua kesän 2020 leireille ja toteuttaa aineistonkeruu siellä peruuntui Covid -19 pandemian vuoksi, mutta onneksi onnistuin toteuttamaan haastattelut etänä. Sain tällä tavalla myös jonkinlaisen kosketuksen kohderyhmään sekä pääsin myös harjoittelemaan haastattelua aineistonkeruumenetelmänä. Haastattelujen avulla pääsin harjoittamaan englannin kielen käyttöä sekä myös syventämään kyseisen alan englanninkielistä ammattisanastoa tutustumalla kansainväliseen tutkimusaineistoon.

Sosionomin ammatillisuuteen kuuluu yhteiskunnan eriarvoisuuksien tunnistaminen. Laadukas kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotyö on yksi väylä esimerkiksi rasismien kitkemiseen. Sosionomi voi harjoittaa tiedostamatonta ja tahatonta rakenteellista rasismia, ihan vain tietämättömyyttään tai jos hänellä ei ole työkaluja siihen puuttumiseen. Tämän vuoksi kulttuurienvälisestä oppimisesta tarvitaan, ei vain nuorten kesken, vaan myös ammatillisesti. Olen tämän tutkimuksen aikana saanut syvennettyä tietoa muun muassa vapaaehtoisuudesta, kansainvälisestä nuorisotyöstä ja kulttuurienvälisestä oppimisesta. Uskon näiden vahvasti tukevan tulevaisuuden haaveuraani, joka suuntautuu kansainväliseen nuorisotyöhön. Olen oppinut paljon non-formaalisen oppimisen periaatteista, joita voin hyödyntää erityisesti erilaisissa oppimis- ja ryhmänohjaustilanteissa.

Yhteiskunnan polarisoituminen ja nuorten näköalattomuus ovat todellisia haasteita sosiaalialan kentällä, niin Suomessa kuin kansainvälisestikin. Nuoruuteen kuuluu itsensä etsiminen, mutta joskus siihen tarvitaan ohjattua tukea. Vapaaehtoistyöleireillä nuori pääsee haastamaan ja toteuttamaan itseään turvallisessa ympäristössä, osallistua ja olla osallinen jossakin. Kaikki tämä lisää tunnetta oman elämän hallinnasta ja siitä että omaan elämään ja asioihin ylipäättänsä, voi vaikuttaa. Perspektiivin saamisesta hyötyy jokainen ja positiivisella vaikutuksella on tapana ulottua aina laajemmin yksilöstä yhteiskuntaan. Sosionomin työhön kuuluu yksilön kasvun ja kehityksen tukeminen (Diakonia-ammattikorkeakoulu. Osaamisvaatimukset: Sosionomi (AMK)). Ammatillisena tieto ja taito osata ohjata nuoria tällaisten kansainvälisten ohjelmien pariin on hyödyllistä, sillä tällainen

kansainvälinen kokemus saattaa olla juuri se, mistä nuori hyötyisi sillä hetkellä eniten.

Tutkimuksen tekeminen yksin on tarkoittanut paljon työtä, mutta se on myös ollut opettavaista. En ole kuitenkaan ollut asian kanssa varsinaisesti yksin, sillä olen käynyt jatkuvaa dialogia eri ihmisten, ryhmien ja ammattilaisten kanssa reflektoiden kyseistä aihetta. Se on ollut erittäin rikastuttavaa opinnäytetyötäni ja myös ammatillista kasvuani ajatellen. Tutkimukseni tavoitteena oli kertoa kansainvälisten vapaaehtoistyöleirien maailmasta ja olen itse oppinut tärkeitä taitoja mitä tulee kansainväliseen ja monikulttuuriseen nuorisotyöhön. Työni on auttanut minua näkemään erilaisia ja luovia työskentelymahdollisuuksia myös sosionomin työkentällä, ja joiden pariin myös suomalaisia nuoria voisi ohjata. Suomen vapaaehtoistyöleireille on aina ollut paljon kansainvälisiä hakijoita, ja tämän vuoksi tällä kentällä työskentelevillä on vastuu tarjota laadukasta kansainvälistä toimintaa, josta parhaimmillaan kaikki osapuolet hyötyvät.

Päätän työni Liisa Keltikangas-Järvisen (2018) toteamukseen vapaaehtoistyön merkityksestä: ”*Oma itse ei ole ihmisen tärkein löytö eikä oma napa tärkein voimavara*”. Hänen aikaisemmassa tutkimuksessaan kävi ilmi, että masentunutta ihmistä auttoi enemmän, kun hän kohdisti kiinnostuksensa omien murheiden analysoinnin sijaan, muihin ihmisiin. Hänen mukaansa on yllättävää, miten vähän ihmisen oma napa tuo elämään lopulta merkityksellisyyttä. Tämä alleviivaa yhteisöllisyyden, yhteenkuuluvuuden sekä empatian merkityksen ihmisen elämässä ja kertoo sitä, miksi osallisuuden tukeminen on tärkeää myös sosionomin työssä.

LÄHTEET

- Alasuutari, P. (2011). *Laadullinen tutkimus 2.0* (4. uud. p. ed.). Tampere: Vastapaino.
- Allan, J, McKenna, J & Hind, K. (2012). Brain resilience: Shedding light into the black box of adventure processes. *Australian Journal of Outdoor Education*, 16(1), 3-14, 2012. Outdoor Council of Australia.
- Alliance European Voluntary Service Organisations. (2014). Alliance policy papers and Quality Charter. Alliance Quality Charter. Saatavilla 23.9.2020 http://www.alliance-network.eu/wp-content/uploads/2014/03/Alliance-Quality-Charter_version2014.pdf
- Alliance European Voluntary Service Organisations. (2020). 100th Anniversary of International Voluntary Service. 100 years of Workcamps. Saatavilla 21.9.2020 <http://www.alliance-network.eu/wp-content/uploads/2020/02/100-years-of-Workcamps-article.pdf>
- Alliance of European Voluntary Service Organisations. (2021). What we do. Materials and Tools. Annual Activity reports. Annual Activity Report 2019. Statistical Report 2018. Saatavilla 23.2.2021 <https://drive.google.com/file/d/1HyiWG-0HzIzw5ZhVfJPM8ftZI-0dKx10/view>
- Alliance of European Voluntary Service Organizations. (2021). About us. Working Groups and Committees. Monitoring and Evaluation Committee. Saatavilla 22.2021 <http://www.alliance-network.eu/committees-and-working-groups/monitoring-and-evaluation-committee/>
- Allianssin nuorisovaihto. (2020). Meistä. Miksi Allianssi? Saatavilla 20.9.2020 <https://www.nuorisovaihto.fi/meista/miksi-allianssi>
- Allianssin nuorisovaihto. (2020). Meistä. Tietoa meistä. Toiminta Suomessa. Kansainvälisten vapaaehtoisleirien järjestäminen. Saatavilla 20.9.2020 <https://www.nuorisovaihto.fi/meistatoiminta-suomessa/kansainvalisen-vapaaehtoisleirin-jarjestaminen>
- Allianssin nuorisovaihto. (2020). Nuorisovaihto, ohjelmat, short term volunteering, tutustu vapaaehtoisleireihin. Saatavilla 8.10.2020

<https://www.nuorisovaihto.fi/ohjelmatshort-term-volunteering/tutustu-vapaaehtoisleireihin>

Allianssin nuorisovaihto. (2020). Nuorisovaihto, Ohjelmat. Saatavilla 25.10.2020

<https://www.nuorisovaihto.fi/ohjelmat>

Anttila, A. (1998). Mitä on kansainvälinen vapaaehtoinen työ? Teoksessa Syrjälä, K., Syrjälä, K., Anttila, A., & Keinänen, J. *Maailmantalkoissa: KVT 1947-1997: Kansainvälistä vapaaehtoistyötä ja työleirejä* (s. 3–5). Tampere: Tammer-paino.

Anttila, A. (1998). SCI:hin liittymisen jälkeen: Vuodet 1981–1985. Teoksessa Syrjälä, K., Syrjälä, K., Anttila, A., & Keinänen, J. *Maailmantalkoissa: KVT 1947-1997: Kansainvälistä vapaaehtoistyötä ja työleirejä* (s. 111–118). Tampere: Tammer-paino.

Anttila, P. (1996). *Tutkimisen taito ja tiedonhankinta: Taito-, taide- ja muotoilualojen tutkimuksen työvälitteet*. Helsinki: Akatiimi.

Cantell, M. (2000). *Monikulttuurisen nuorisotyön käsikirja*. Helsinki: LK-kirjat.

Council of Europe. (2020). Democracy. Youth Partnership. About youth. EKCYP. Youth policy. Youth policy topics. Education and learning. Non-formal learning/education. Saatavilla 4.12.2020 <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/non-formal-learning>

Diakonia-ammattikorkeakoulu. (2021). Opiskelu. Opiskelijan polku. Opintojen suorittaminen. Arviointi. Osaamisvaatimukset: Sosionomi (amk). Saatavilla 3.3.2021 <https://www.diak.fi/opiskelu/opiskelijan-polku/opintojen-suorittaminen/arviointi/osaamisvaatimukset-sosionomi/#d01c11f5>

European Youth Forum. (1999). *Building Bridges for Learning – The recognition and value of non-formal education in youth activity*. Brussel: Youth Forum Jeunesse.

Hirsjärvi, S., & Hurme, H. (2008). *Tutkimushaastattelu: Teemahaastattelun teoria ja käytäntö*. Helsinki: Gaudeamus Helsinki University Press.

Hirvonen, I. S. (23.10.2020) Elämysten jälkeen. *Helsingin Sanomat*. Saatavilla 25.10.2020 <https://www.hs.fi/sunnuntai/art-2000006690784.html>

Kaikkonen, P. (2005) Kokemus ja kohtaaminen kielikasvatuksen lähtökohtina. Teoksessa Poikela, E (toim.) (2005). *Osaaminen ja kokemus: Työ,*

- oppiminen ja kasvatus.* (s. 243–261) Tampere: Tampereen Yliopistopaino Oy – Juvenes Print.
- Keltikangas-Järvinen, L. (19.10.2018). Yhteisiä vai yksilöllisiä tapoja? *Lääkäri-lehti* 42/2018. Saatavilla 27.2.2021 https://www.laakarilehti.fi/maailmassa/kolumni/yhteisia-vai-yksilollisia-tapoja/?pub-lic=d3ec7e3bdfbde1fbc1e95b07627473ac&utm_source=facebook&fbclid=IwAR06qGUf5-pmWAn5nT2jhw6GC8vSNjXUs-JqfYjRqkRPAIE4tl3ThyOfBFc
- Kiilakoski, T. (2015). *Youth work and non-formal learning in Europe's education landscape. A quarter of a century of EU cooperation for youth policy and practice.* European Commission. Brussels: European Union publications Office.
- Klocker, S. (toim.) (2009). *Manual for facilitators in non-formal education involved in preparing and delivering the programme of study sessions at European youth centres.* Strasbourg: Council of Europe.
- Korhonen, V & Puukari, S. (2013). Ohjaussuhteen rakentuminen ja kulttuurienvälinen dialogi. Teoksessa Korhonen, V & Puukari, S (2013). *Monikulttuurinen ohjaus- ja neuvontatyö.* (s.94–111) Jyväskylä: PS-kustannus.
- Korhonen, V & Puukari, S. (2013). *Monikulttuurinen ohjaus- ja neuvontatyö.* Jyväskylä: PS-kustannus.
- Korhonen, V. (2005). Transferista transformatioon – oppimisympäristön merkitys. Teoksessa Poikela, E (toim.) (2005). *Osaaminen ja kokemus: Työ, oppiminen ja kasvatus.* (s. 219–239) Tampere: Tampereen Yliopistopaino Oy – Juvenes Print.
- L 21.12.2016/1285. Nuorisolaki. Saatavilla <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2016/20161285>
- Lasonen, J. (2009). Kokemusta korkea-asteelta: Musiikinopettajien kulttuurienvälinen asiantuntijuus. Teoksessa Lasonen, J., & Halonen, M. (toim.), *Kulttuurienvälinen osaaminen koulutuksessa ja työelämässä.* (s. 85–108) Suomen kasvatustieteellinen seura: Koulutuksen tutkimuslaitoksen asiakaspalvelu. Jyväskylän yliopisto

- Lasonen, J., & Halonen, M., Kemppainen, R & Teräs, M. (2009).
 Monikulttuurisuus, kulttuurienvälisyys ja osaamisen tunnustuksen
 tarve. Teoksessa Lasonen, J., & Halonen, M.
 (toim.), *Kulttuurienväläinen osaaminen koulutuksessa ja
 työelämässä*. (s. 9–21) Suomen kasvatustieteellinen seura: Koulu-
 tuksen tutkimuslaitoksen asiakaspalvelu. Jyväskylän yliopisto.
- Löfblom, K. (2013). *Nuorten kokemien elämysten yksilölliset ja yhteisölliset mer-
 kitykset*. (Väitöskirja, Turun yliopisto). Saatavilla <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-29-5287-8>
- Nylund, M. & Yeung, A. B. (2005). Vapaaehtoisuuden anti, arvot ja osallisuus
 murroksessa. Teoksessa Nylund, M. & Yeung, A. B.
Vapaaehtoistoiminta: Anti, arvot ja osallisuus. (s. 13–38). Tampere:
 Vastapaino.
- Opetushallitus. (2021). Kansainvälisyyttä kaikille! Saatavilla 27.2.2021
<https://www.oph.fi/fi/tilastot/kansainvalisyutta-kaikille>
- Opetushallitus. (2021). Oppimateriaali. Miina ja Ville: opettajan aineisto. Tar-
 peet. Saatavilla 22.2.2021 [https://www.oph.fi/fi/oppimateri-
 aali/miina-ja-ville-opettajan-oppaita/miina-ja-ville-etiikkaa-etsi-
 massa-10](https://www.oph.fi/fi/oppimateri-aali/miina-ja-ville-opettajan-oppaita/miina-ja-ville-etiikkaa-etsi-massa-10)
- Pancer, S, M. (2015). *The Psychology of Citizenship and Civic Engagement*.
 Oxford Scholarship Online. Oxford University Press. Saatavilla
[https://oxford.universitypressscholarship.com/view/10.1093/ac-
 prof:oso/9780199752126.001.0001/acprof-9780199752126](https://oxford.universitypressscholarship.com/view/10.1093/ac-prof:oso/9780199752126.001.0001/acprof-9780199752126)
- Piirainen, K & Kettunen, A. (2013). *Haasteena nuorten vapaaehtoistoiminta:
 Nuoret kansalaiset -projektin arviointi*. Diakonia-
 ammattikorkeakoulu. Helsinki: Juvenes Print.
- Poikela, E. (toim.) (2005). *Osaaminen ja kokemus: Työ, oppiminen ja kasvat*.
 Tampere: Tampereen Yliopistopaino Oy – Juvenes Print.
- Räty, R. (9.10.2020). 10 oppia aivoista: Suomen tunnetuimpiin neurotieteilijöihin
 kuuluva Katri Saarikivi tutkii oppimista ja ajattelua. Samalla hän on
 tehnyt löytöjä omista aivoistaan. *Helsingin Sanomat*. Saatavilla
<https://www.hs.fi/kuukausiliite/art-2000006662977.html>
- Rauha, L. (1998). Ystävät, myös kveekareiksi kutsutut: keitä he ovat? Teok-
 sessa Syrjälä, K., Syrjälä, K., Anttila, A., & Keinänen, J.

- (1998). *Maailmantalkoissa: KVT 1947-1997: Kansainvälistä vapaaehtoistyötä ja työleirejä* (s. 6–10). Tampere: Tammer-paino.
- Riihinen, O. (1998). Vapaaehtoistyö ja altruismi. Teoksessa Syrjälä, K., Syrjälä, K., Anttila, A., & Keinänen, J. (1998). *Maailmantalkoissa: KVT 1947-1997: Kansainvälistä vapaaehtoistyötä ja työleirejä* (s.167–175). Tampere: Tammer-paino.
- Rochester, C. (2009). *Volunteering and society in the 21st century*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Saarnio, M. (1998). 1990-luvun KVT. Teoksessa Syrjälä, K., Syrjälä, K., Anttila, A., & Keinänen, J. *Maailmantalkoissa: KVT 1947-1997: Kansainvälistä vapaaehtoistyötä ja työleirejä* (s. 132–141). Tampere: Tammer-paino.
- Saresvuo, J. (1998). Alkuvuodet: KVT 1945/47–1952. Teoksessa Syrjälä, K., Syrjälä, K., Anttila, A., & Keinänen, J. *Maailmantalkoissa: KVT 1947-1997: Kansainvälistä vapaaehtoistyötä ja työleirejä* (s. 13–62). Tampere: Tammer-paino.
- Siivonen, T, Ripatti, J, Niemelä, P, Särkelä, R, & Harju, U. (2001). *Vapaaehtoistoiminta seurakunnassa ja järjestöissä*. Helsinki: Edita.
- Siurala, L. (2014). *Nuorisotyön arviointi – kehittämisajatuksia*. Kanuunan julkaisu nro.1/2014. Kanuuna-verkosto.
- Syrjälä, K., Syrjälä, K., Anttila, A., & Keinänen, J. (1998). *Maailmantalkoissa: KVT 1947-1997: Kansainvälistä vapaaehtoistyötä ja työleirejä*. Helsinki: Kansainvälinen vapaaehtoistyö. Tampere: Tammer-paino.
- Taajamo, M. (1999). *Ulkomailla opiskelu – kulttuurinen kehitystehtävä*. Jyväskylä: Jyväskylän Yliopisto paino.
- Taajamo, M. (2005). *Ulkomaiset opiskelijat suomessa: Kokemuksia opiskelusta ja oppimisesta, elämästä ja erilaisuudesta*. Jyväskylä: Jyväskylän yliopistopaino.
- Tenhunen, T, Porkka, S, & Mäkinen, J. (2017). *Vapaaehtoistyön työnohjauksen ytimessä*. Helsinki: Suomen Mielenterveysseura.
- Tuomi, J., & Sarajärvi, A. (2018). *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi* (Uudistettu laitos ed.). Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

- Tutkimustieteellinen neuvottelukunta. (2012). HTK-ohje 2012. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. Saatavilla 25.3.2021 https://tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf
- Viljanen, A. (2008). *Vapaaehtoisturismin etiikka: Sosiokulttuurinen analyysi kansainvälisen vapaaehtoistyön vaihtosuhtejärjestelmästä*. (Pro gradu -tutkielma, Lapin yliopisto, kauppatieteiden ja matkailun tiedekunta). Saatavilla <https://lauda.ulapland.fi/bitstream/handle/10024/61276/5999.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Yeung, A. B. (1999). *Valmius vapaaehtoistyöhön: Tutkimus pelastusarmeijan mainoskampanjan innoittamista vapaaehtoistyöntekijöistä*. Helsinki: Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto.
- Yeung, A. B. (2002). *Vapaaehtoistoiminta osana kansalaisyhteiskuntaa - ihanteita vai todellisuutta? Tutkimus suomalaisten asennoitumisesta ja osallistumisesta vapaaehtoistoimintaa*. Helsinki: YTY.
- Yeung, A. B. (2005). Vapaaehtoistoiminnan timantti. Teoksessa Nylund, A & Yeung A, B (toim.), *Vapaaehtoistoiminta: Anti, arvot ja osallisuus*. (s.104–125) Tampere: Vastapaino.
- Yeung, A. B. (2005). Vapaaehtoistoiminnan timanttimalli. Teoksessa Nylund, A & Yeung A, B (toim.), *Vapaaehtoistoiminta: Anti, arvot ja osallisuus*. (s.104–125) Tampere: Vastapaino.
- Ylikoski, M. (2015). Hikeä, vaan ei kyyneleitä. *Yle. Uutiset. Nuoret*. (8.7.2015) Saatavilla 27.2.2021 <https://yle.fi/uutiset/3-8136402>

LIITE 1. Kutsukirje haastatteluun

Hello fellow Volunteers!

Now it is time to get your voice heard!

I am Annukka Nupponen from Finland and I am studying bachelor's degree of social services in Diaconia University of applied sciences. Currently I am doing my thesis to Allianssi Youth Exchanges and the research is about workcamps in Finland. The aim of this research is to develop these workcamps to answer better to your needs, but we need your opinion first.

Therefore, I would like to do an interview and discuss about the following themes:

- Your motivation as a volunteer
- Your goals, expectations
- The theme of the workcamp
- Learning experiences
- etc.

The interview will stay anonymous, and you cannot be recognized at any point at the research. Anyhow I will ask permission to record the interview and possibly publish citations about our discussions. I will use the recording only to transcribe the interview.

I would appreciate a lot if you would like to take a part on this interview and help me to make our workcamps better!

We can do the interview at any time that suits us both and we can use the platform (skype, zoom, discord, BBB) that works for you.

You can contact me straight through WhatsApp: +358 40 588 1226 or send me an email: nupponen.annukka@gmail.com.

Let's have a chat!

With Kind Regards,
Annukka Nupponen

LIITE 2. Haastattelurunko

1. Background Information

- Age
- Country
- Occupation at the time of the workcamp
- Previous experience about workcamps?

2. The Workcamp

- Theme
- The work

3. The Motivation

- For volunteering
- For the workcamp
- For Finland
- Personal?

4. The Expectations

- Did you have some expectations about:
- The workcamp
- The work
- About Finland
- Did these expectations meet?

5. The Content of the Workcamp

- Did the camp description match with the content?
- How did the theme of the camp show?
- Did you find the camp/work meaningful?

6. Learning

- What did you learn?
- Intercultural learning?
- Personal, New skills, Finnish culture?
- Were you expecting to learn something?

7. Can you name some factors that affected your satisfaction/dissatisfaction about the workcamp?

- For example:
- Camp conditions
- Work
- Atmosphere?
- Co-operation with Allianssi youth exchanges/host?

8. The Impact and Other comments?

- THE IMPACT
- Suggestions:
- For future workcamps?
- Would you participate again to Allianssi's workcamp?
- Could have Allianssi done something differently? (more support i.g)
- Would you recommend it to others?